

Förstudierapport inom området cirkulära möbelavtal

Dnr 23.2-12704-2023

KAMMARKOLLEGIET

Innehåll

1 Sammanfattning	3
2 Inledning	4
3 Föregående upphandling	7
4 Nuvarande ramavtal	9
5 Statistik.....	13
6 Information om ramavtalen	14
7 Offentlig sektors behov.....	15
8 Marknadsundersökning	36
9 Omvärldsanalys.....	58
10 Relevant lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd	59
11 Hållbarhet och tillgänglighet.....	61
12 Säkerhet	64
13 E-handel	66
14 Utvecklingsområden och förändringsbehov i en kommande upphandling.....	68
15 Slutsatser	69
16 Källförteckning.....	70
17 Bilagor.....	72

1 Sammanfattning

Förstudien påbörjades i december 2023 och i denna förstudierapport sammanfattas den information som inkommit bland annat via leverantörsmöten, leverantörsenkäter, möten med branschorganisationer, myndighetsreferensgrupp och i myndighetsenkäten.

Projektgruppen har funnit att det finns behov av statliga ramavtal inom området cirkulära möbelavtal (anskaffa, reparera och avyttra begagnade möbler) och rekommenderar att en upphandling ska genomföras.

Förstudierapporten framtagen av:

Mattias Ek och Elin Eldh

2 Inledning

2.1 Bakgrund till förstudien

Förstudien är genomförd av Kammarkollegiet och omfattar cirkulära möbelavtal.

Kammarkollegiet har ansvaret för upphandlingsverksamheten inom den statliga inköpssamordningen. Detta innebär att myndigheten har som uppdrag att ingå ramavtal för varor och tjänster som är avsedda för andra statliga myndigheter.

Enligt förordningen (1998:796) om statlig inköpssamordning ska det finnas ramavtal eller andra gemensamma avtal som effektiviserar upphandlingarna för varor och tjänster som myndigheterna upphandlar ofta, i stor omfattning eller som uppgår till stora värden.

2.2 Syfte med förstudien

Huvudsyftet med förstudien är att i ett tidigt skede utreda om ramavtalsområdet uppfyller något av kriterierna ovan eller på annat sätt anses lämpligt för att en upphandling ska genomföras. Om det konstaterats att en upphandling förordas kommer även förutsättningar för en sådan att kartläggas.

Syftet med förstudien är vidare att samla information och kunskap om pågående utveckling inom ramavtalsområdet, samt om vilka behov som myndigheterna har. Förstudien ska även belysa hur upphandlingen kan genomföras och därmed ge underlag till såväl upphandlingsstrategin som kommande upphandlingsdokument. I sammanhanget ska särskilt beaktas att ramavtalen ska vara lätta att avropa från, i vilken uträkning det kommer krävas stöd från ramavtalsförvaltningen samt eventuellt samspel med leverantörsmarknaden gällande förändringar i upplägg, kravställning etc.

Samtliga rekommendationer som lämnas i samband med denna förstudie kan komma att prövas på nytt, ändras och anpassas i en kommande upphandling då ny information kan tillkomma och förutsättningar kan ändras med tiden.

2.3 Omfattning och avgränsningar i förstudien

Förstudierapporten beskriver nuläge och erfarenheter av användningen av ramavtalen inom området. Den innehåller avropande myndigheters och leverantörers synpunkter på det nuvarande ramavtalet samt deras förslag rörande upplägg av en eventuellt kommande upphandling. Därtill innefattar förstudierapporten en analys av myndigheters behov och marknadens utbud.

Förstudierapporten innehåller inte någon kravspecifikation till en kommande upphandling, och således är eventuella krav som kan ställas endast beskrivna på en övergripande nivå.

Ramavtalen inom detta område kan i dag användas av statliga myndigheter samt stiftelser och andra organisationer med anknytning till staten.

Kommuner och regioner har således inte rätt att avropa från de statliga ramavtalen på detta område.

2.4 Målgrupp

Förstudien riktar sig i första hand till följande målgrupper.

- Berörda personer inom Kammarkollegiet.
- Beställare, upphandlare, inköpare och övriga anställda eller verksamma i statliga myndigheter som använder våra ramavtal, samt de som inte gör det idag.
- Kommuner, regioner och andra upphandlande myndigheter.
- Leverantörer – nuvarande och potentiella ramavtalsleverantörer till Kammarkollegiet.

2.5 Metod för förstudien

Förstudiearbetet har utförts i enlighet med Kammarkollegiets projektstyrningsmetodik. Den innefattar:

- initiering av projektet med definition av projektets huvudsakliga mål i form av ett projektdirektiv,
- detaljerad planering, dvs. en projektbeskrivning och planering av projektets aktiviteter,
- genomförande som omfattat informationsinsamling, analys och författande av förstudierapporten, och
- leverans av förstudien med föregående kvalitetssäkring.

Informationsinsamlingen till förstudien har skett genom att en enkät har skickats ut till avropande myndigheter innehållande frågor kopplade till det nuvarande ramavtalet och till utformningen av en eventuellt kommande upphandling. Därtill har en referensgrupp med deltagare från olika avropande myndigheter deltagit i förstudien och bidragit med värdefull information och synpunkter.

Vidare har projektgruppen haft möten med leverantörer och en branschorganisation för att få deras syn på såväl det nuvarande ramavtalet som branschen och dess utveckling.

En leverantörsenkät har distribuerats till de nuvarande ramavtalsleverantörerna samt till potentiella ramavtalsleverantörer. Enkäten har även publicerats på www.avropa.se

Möte har hållits med ansvarig ramavtalsförvaltare från Kammarkollegiet. Möte har även hållits med annan inköpscentral som har ett liknande ramavtal.

Det kommer att göras en samlad bedömning av all information som inkommer i förstudien för att på så sätt undersöka hur en eventuell upphandling ska utformas på bästa sätt. Det kan innebära att förslag från enskilda intressenter inte alltid kan beaktas vid utformningen av en eventuellt kommande upphandling.

3 Föregående upphandling

3.1 Upphandlingsförfarande, tilldelningsgrund och tidpunkter för annonsering m.m.

Den föregående upphandlingen genomfördes enligt ett öppet förfarande och som tilldelningsgrund användes lägsta pris. Upphandlingsdokumentet annonserades den 1 juli 2021 och sista anbudsdag var den 21 september 2021. Ramavtalen började gälla från och med den 18 november 2021.

3.2 Upphandlingens omfattning

Upphandling omfattade anskaffning av begagnade möbler, cirkulära tjänster samt avyttring av möbler och anbudsgivare kunde lägga anbud på följande tre delområden:

- Delområde A: Anskaffning av möbler
- Delområde B: Cirkulära tjänster
- Delområde C: Avyttring av möbler

3.3 Utvärdering

Kammarkollegiet antog de anbud som var de ekonomiskt mest fördelaktigt/a utifrån pris.

Varje anbudsområde utvärderades var för sig. Respektive anbudssumma utgjordes av följande priser:

- Anbudsområde A: Anskaffning av möbler - Rabattsats på officiell prislista
- Anbudsområde B: Cirkulära Tjänster - Timpris för Möbelinventering och/eller Möbelvärdering
- Anbudsområde C: Avyttring av möbler - Uppstartskostnad för möbelavyttring

3.4 Kravspecifikation

I upphandlingen ställdes bland annat krav på att man endast får sälja möbler på ramavtalet som vid den initiala marknadsintroduktionen (när möbelen var nyttillverkad) uppfyllde kraven för att erhålla möbelfaktamärkning. Kravet ställdes dock inte på möbler som hyrs på ramavtalet. Vidare ställdes det krav på att Anbudsgivaren senast 30 dagar efter ramavtalstecknande ska tillhandahålla en webbutik.

Vad gäller delområde cirkulära tjänster så ställdes det exempelvis hållbarhetskrav på de material som tillförs möbler i samband med renovering. När det gäller delområde avyttring av möbler så ställdes det krav på att beräkningsgrunden för administrationsavgiften för

anbudsområdet omfattar även värdet för de möbler som Anbudsgivare förvärvar ifrån Avropsberättigad.

3.5 Kvalificeringskrav

Det ställdes bland annat krav på referensuppdrag samt att anbudsgivaren skulle ha kvalitets- och miljöledningssystem i enlighet med ISO 9001 respektive ISO 14 0001 och att Anbudsgivaren skulle bedriva ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

I upphandlingen ställdes det i anbudsområde A krav på typfall som skulle kunna erbjudas under hela ramavtalsperioden. Detta för att garantera anbudsgivares kapacitet avseende återbrukade möbler.

3.6 Avropsordning

Nedan anges avropsformer för respektive delområde:

Anbudsområde A: Anskaffning av möbler

Enskilda avrop som beräknas ha ett värde upp till och med 500 000 SEK - särskild fördelningsnyckel.

Enskilda avrop som beräknas ha ett värde som överstiger 500 000 SEK - förnyad konkurrensutsättning.

Anbudsområde B: Cirkulära tjänster

Möbelinventering och/eller Möbelsvärdering

Enskilda avrop som beräknas ha ett värde upp till och med 100 000 SEK - fast rangordning.

Enskilda avrop som beräknas ha ett värde som överstiger 100 000 SEK - förnyad konkurrensutsättning.

Möbelrenovering

Förnyad konkurrensutsättning

Möbelsamordning

Förnyad konkurrensutsättning

Anbudsområde C: Avyttring av möbler

Förnyad konkurrensutsättning

4 Nuvarande ramavtal

4.1 Avtalens löptid

Ramavtalen, som började gälla från den 18 november 2021, gäller till och med den 17 november 2025.

4.2 Antagna ramavtalsleverantörer

Följande ramavtalsleverantörer antogs.

4.2.1 Anbudsområde A: Anskaffning av möbler

- Input interiör AB
- Kinnarps AB
- Martela Oyj
- Recycling Partner RP AB
- Rekomo Göteborg AB
- Soeco Kontorsmöbler AB
- Sono Sverige AB
- VICAN AB

4.2.2 Anbudsområde B: Cirkulära tjänster

- Sono Sverige AB
- Input interiör AB
- Thule Möbler AB
- Soeco Kontorsmöbler AB
- Kinnarps AB
- Eterne AB
- Martela Oyj
- Senab AB
- Recycling Partner RP AB
- Rekomo Göteborg AB

4.2.3 Anbudsområde C: Avyttring av möbler

- Eterne AB
- Kinnarps AB
- Martela Oyj
- Recycling Partner RP AB
- Rekomo Göteborg AB

- Senab AB
- Soeco Kontorsmöbler AB
- Sono Sverige AB
- VICAN AB

Av de ovanstående ramavtalsleverantörerna är ca 64 % att betrakta som små och medelstora företag (SMF) enligt EU-kommissionens definition, medan ca 27 % räknas som stora företag och ca 9 % som mikroföretag. Observera däremot att flera av ramavtalsleverantörerna tillhör en koncern, vilket i vissa fall skulle kunna påverka bedömningen om leverantörerna är att betrakta som SMF.

4.3 Omsättning på ramavtalet

Nedan redovisas omsättningsstatistik avseende 2023. Statistiken baseras på uppgifter redovisade av ramavtalsleverantörerna nedan.

4.3.1 Omsättning per delområde

Delområde	Omsättning	Andel (%)
Anskaffning av möbler	5 583 567 kr	52%
Avyttring av möbler (inkomster)	686 858 kr	6%
Avyttring av möbler (utgifter)	1 078 785 kr	10%
Cirkulära tjänster	3 332 132 kr	31%
Totalt	10 681 342 kr	100%

4.3.2 Omsättning per ramavtalsleverantör – Anskaffning av möbler

Leverantör	Omsättning	Andel (%)
Rekomo	2 559 617 kr	46%
Recycling Partner	1 260 172 kr	23%
Soeco	658 064 kr	12%
VICAN	456 528 kr	8%
Kinnarps	307 462 kr	6%
Input interiör	302 509 kr	5%
Sono	39 216 kr	1%
Totalt	5 583 567 kr	100%

4.3.3 Omsättning per ramavtalsleverantör – Avyttring av möbler (inkomster för myndigheten¹)

Leverantör	Omsättning	Andel (%)
Soeco	401 800 kr	58%
Rekomo	279 558 kr	41%
Eterne	5 500 kr	1%
Totalt	686 858 kr	100%

4.3.4 Omsättning per ramavtalsleverantör – Avyttring av möbler (utgifter för myndigheten²)

Leverantör	Omsättning	Andel (%)
Eterne	941 662 kr	87%
Rekomo	137 123 kr	13%
Totalt	1 078 785 kr	100%

4.3.5 Omsättning per ramavtalsleverantör – Cirkulära tjänster

Leverantör	Omsättning	Andel (%)
Input interiör	1 915 567 kr	57%
Eterne	798 871 kr	24%
Sono	237 475 kr	7%
Rekomo	149 507 kr	4%
Kinnarps	114 349 kr	3%
Senab	59 253 kr	2%
Soeco	57 110 kr	2%
Totalt	3 332 132 kr	100%

4.3.6 Omsättning första kvartalet 2024

Projektet väljer att även publicera omsättningsredovisningen lämnade av ramavtalsleverantörerna för det första kvartalet 2024. Detta då omsättningen kraftigt har ökat. En anledning till detta kan vara det, under perioden, avtalslösa tillståndet i flera delområden i ramavtalet avseende nya möbler.

¹ Med inkomster för myndigheten menas att myndigheten har fått betalt de avyttrade möblerna.

² Med utgifter för myndigheten menas att myndigheten har behövt betala för avyttring av möbler.

Leverantör	Omsättning
Soeco	1 359 375 kr
Recycling Partner	1 182 333 kr
Input interiör	1 182 949 kr
Rekomo	693 432 kr
Eterne	380 779 kr
Sono	285 214 kr
Kinnarps AB	227 344 kr
Martela Oyj	91 623 kr
VICAN	11 042 kr
Totalt	5 414 091 kr

5 Statistik

Statistik gällande användningen av ramavtalet har hämtats in.

Projektet har även analyserat vilken typ av statistik som regelbundet behöver inhämtas från blivande ramavtalsleverantörer i ett kommande ramavtal. Projektet har också undersökt vilka förutsättningar leverantörerna har för att leverera önskad statistik.

I det nuvarande ramavtalet ska statistiken minst kunna innehålla följande:

- Totalt försäljningsbelopp per år angivet i SEK.
- Totalt försäljningsbelopp per år för respektive Avropsberättigad angivet i SEK.
- Totalt försäljningsbelopp per år per delområde angivet i SEK.
- Totalt försäljningsbelopp per år per Tjänst angivet i SEK.
- Total försäljning per år per Tjänst, om så är tillämpligt, angivet i styck.

Projektgruppen rekommenderar att man i en kommande upphandling även ställer krav på att statistiken ska kunna innehålla följande uppgifter:

- Om anskaffning av varor har skett via köp eller hyra.
- Vilka varor resp. tjänster som avropats i en särskild fördelningsnyckel, rangordning och med förnyad konkurrensutsättning (antal och försäljningsbelopp).
- Vilka varor, på minst varugrupsnivå (kontorsstol, bord etc.) har avropen omfattat (antal och försäljningsbelopp).

6 Information om ramavtalen

Information om ramavtalen förmedlas på www.avropa.se. Där publiceras bl.a. listor över ramavtalsleverantörer och avropsberättigade myndigheter, avtalsdokument, avropsmallar, samt vägledningar med stöd för avropsberättigande myndigheter vid avrop.

Kammarkollegiet genomför också regelbundet olika typer av seminarier kopplat till respektive ramavtalsområde, två så kallade Avropadagar riktade till myndigheter och tre leverantörsdagar fördelat på leverantörer inom IT-och telekom, resebranschen samt övriga varor och tjänster. Därutöver ges vägledning och stöd i samband med bl.a. avrop från ramavtalen via såväl mail som telefon.

7 Offentlig sektors behov

7.1 Inledning

För att kartlägga behovet inom offentlig sektor gällande det aktuella ramavtalsområdet samt samla in och analysera synpunkter på det befintliga ramavtalet har det i förstudien genomförts dels en enkätundersökning dels referensgruppsmöte med bl.a. deltagare från de myndigheter som i enkäten anmält sitt intresse för att ingå i referensgruppen.

7.2 Myndighetsenkät

En enkät gick ut till 217 avropsberättigade myndigheter. Enkäten besvarades av 122 respondenter, vilket ger en svarsfrekvens på 56 %.

Syftet med enkäten var att undersöka behovet av samt önskemål kring återbrukade möbler och tillhörande tjänster inom ramavtalsområdet. Vidare var syftet att ge myndigheterna möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter rörande det befintliga ramavtalet och ge generella synpunkter avseende en eventuellt kommande upphandling av ett statligt ramavtal.

7.2.1 Redovisning av myndighetsenkät

Nedan redovisas de mest relevanta frågeställningarna och svaren ur myndighetsenkäten. I redovisningen av enkätsvaren visar diagrammen antal respondenter och texten beskriver den procentuella fördelningen.

7.2.2 Har ni avropat från ramavtalet cirkulära möbelflöden?

40 % av respondenterna har avropat från de statliga ramavtalen medan 60 % inte har det.

7.2.3 Varför har ni inte avropat ifrån ramavtalet?

Av de som inte har avropat från de statliga ramavtalen så angav majoriteten, 77 %, som anledning att man inte har haft något behov. Två myndigheter svarade att man inte kände till att ramavtalet fanns.

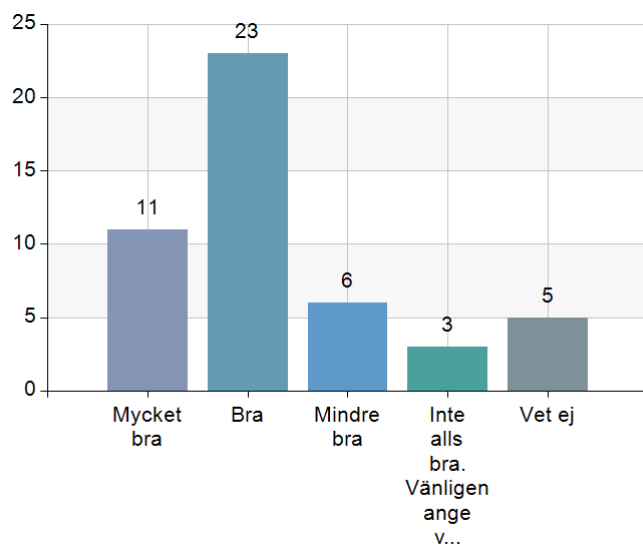

7.2.4 För hur mycket beställer er myndighet från ramavtalet i snitt per år?

Namn	Antal respondenter	%
0-100 000 kr	25	52,1
101 000-250 000 kr	6	12,5
251 000-500 000 kr	5	10,4
501 000 kr- 1 000 000 kr	5	10,4
1 001 000-5 000 000 kr	1	2,1
> 5 000 000 kr	0	0
Vet ej	6	12,5
Total	48	100

52 % av respondenterna svarade att de har beställt på ramavtalet för under 100 000 kronor i snitt per år. En myndighet svarade att man har beställt för mer än en miljon kronor.

7.2.5 Hur har det fungerat att avropa ifrån ramavtalet cirkulära möbelflöden?

70 % av respondenterna svarade att det har fungerat bra eller mycket bra att avropa ifrån ramavtalet.

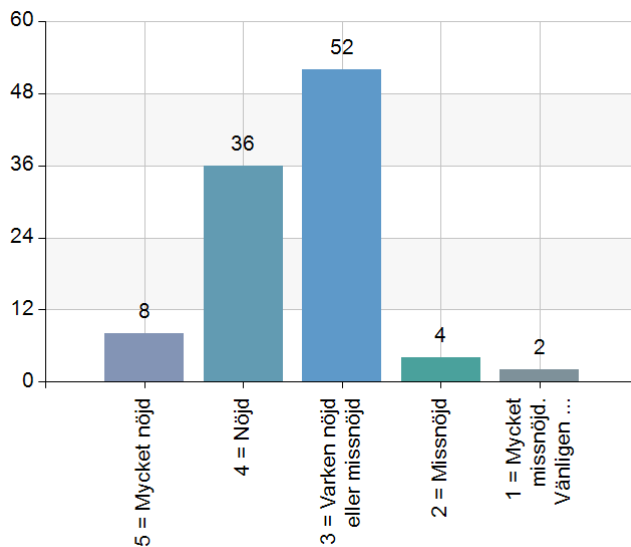
Tre respondenter svarade att det inte har fungerat alls bra att avropa ifrån ramavtalet. Nedan redovisas svaren:

- "Möblerna fanns inte och leveranstiden var för sen."
- "Möblerna finns inte listade på hemsida, den eftersökta modellen/utförandet fanns inte. Har gett ett mer jobb och är inte ekonomiskt lönsamt."

- ”Svårt att matcha de möbler/inredning som vi önskar sälja med vad leverantörerna verkar intresserade av. Vi har gjort flera avrop och inte fått någon respons. Svårt med fakturering det handlar om att få intäkt. Det skulle vara önskvärt ett enhetligt system/modul för avropande myndigheter.”

7.2.6 Hur nöjda är ni med följande på ramavtalet utifrån en skala 1-5?

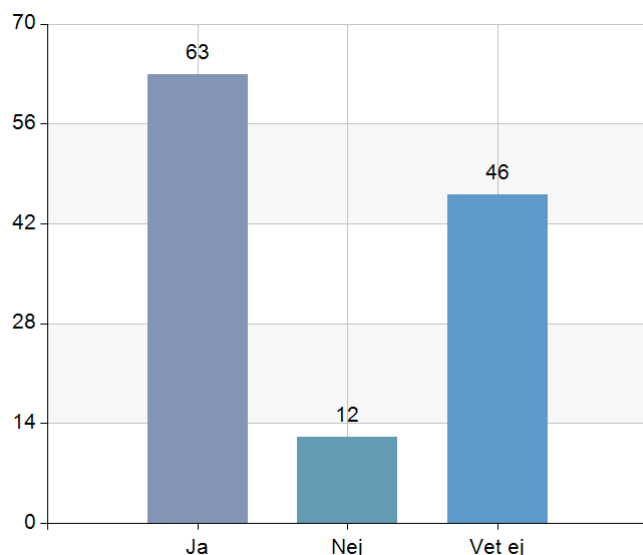

43 % av respondenterna svarade att de är nöjda eller mycket nöjda. 51 % av respondenterna svarade att de är varken nöjda eller missnöjda. 6 % av respondenterna svarade att de är missnöjda eller mycket missnöjda.

De respondenter som angett att de var mycket missnöjda fick möjlighet att i fritext utveckla svaren. Den ena respondenten svarade att ”ramavtalet är kostnadsdrivande, omständligt och ger ingen ekonomisk fördel”. Den andra respondenten svarade att man inte hade använt ramavtalet.

7.2.7 Kommer ni ha behov av att avropa ifrån ramavtalet cirkulära möbelflöden under de kommande 5 åren?

Lite mer än hälften av respondenterna, 52 %, svarade att man under de kommande 5 åren kommer att ha ett behov av att avropa ifrån ramavtalet. 10 % svarade nej och 38 % svarade att man inte vet.

7.2.8 Vilka delområden bedömer ni att ni har behov av under de kommande 5 åren?

Delområde	Antal respondenter
Anskaffning av begagnade möbler	68
Avyttring av möbler	88
Cirkulära tjänster, vänligen ange vilka:	37
Inget behov	8

På frågan om vilka delområden man har behov av under de kommande 5 åren svarade majoriteten av respondenterna, 88 stycken, att man kommer att ha behov av att avyttra möbler. 68 stycken svarade anskaffning av begagnade möbler och 37 stycken svarade att man kommer att ha behov av cirkulära tjänster.

De respondenter som angett att de kommer att ha behov av cirkulära tjänster fick möjlighet att i fritext ange vilka. Flera respondenter svarade att man kommer att ha behov av renovering av möbler och tapetsering/omklädsel av möbler. En respondent svarade möbelinventering och en respondent svarade möbelsvårdd.

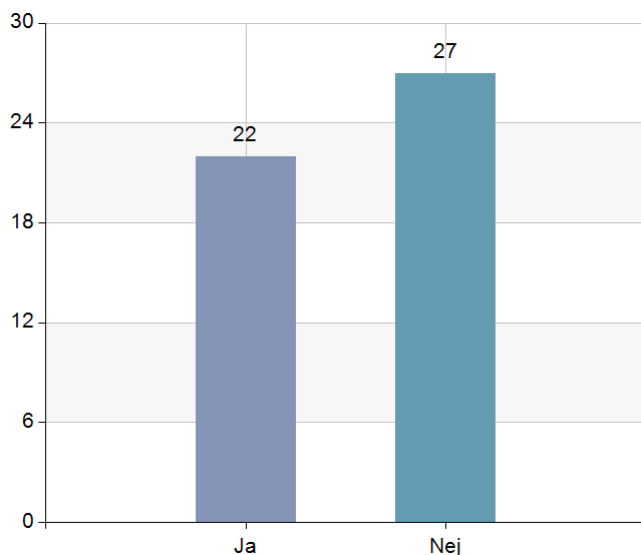
7.2.9 Bedömer ni att ni skulle kunna ha behov av att genomföra kombinerade avrop från det kommande ramavtalet?

Delområde	Antal respondenter
Ja, utveckla gärna:	28
Nej	17
Vet ej	65

På frågan om man bedömer att man skulle kunna ha behov av att genomföra kombinerade avrop från det kommande ramavtalet (d.v.s. möjlighet att kunna avropa begagnade möbler inklusive cirkulära tjänster inom ett och samma avrop) svarade majoriteten av respondenterna, 65 stycken, att man inte vet. 28 stycken svarade ja och 17 stycken svarade att man inte kommer att ha behov av att genomföra kombinerade avrop. De respondenter som svarat ja på frågan fick i fritext var möjlighet att utveckla sina svar. Nedan följer ett urval av respondenternas svar:

- "Det finns säkert ett skäl att ni valde att dela upp dem men vore bra att inte avropa en gång för vårt totala behov i stället för att skicka tre gånger."
- "Om det finns sittmöbelsierier som behövs kompletteras i samband med rekonditionering/omklädning av befintliga möbler."
- "Ja, om behovet uppstår kan det vara bra med den möjligheten. Ser också gärna fördelningsnyckel på samtliga delområden."
- "I det avrop vi gjorde fick vi göra två steg då möblerna först fick inventeras och sedan säljas."
- "Vi kommer göra en större renovering av våra lokaler och då tror jag att det skulle kunna finnas behov både av att köpa in begagnade möbler men även att renovera/rekonditionera de vi redan har."
- "Kan komma att bli aktuellt. Repareras eller avyttras."
- "I de fall vi vill köpa in förvaringsmöbler till kontor så vill vi även lackera dem i samma kulör som de vi har renoverat."
- "Det förenklar om man kan hantera olika tjänster i samma avrop."
- "Det är mycket tidsödande att gå igenom båda processerna för tjänst och avyttring/inköp om man har ett fåtal möbler som ska ersättas."
- "Praktiskt att kombinera avrop."
- "Hade gjort processer smidigare och enklare och inte minst mer effektiva."
- "Det är möjligt för större projekt."
- "Det vore jättebra med gemensamma tjänster i samma avtal. Vi vill t.ex. kunna köpa en begagnad möbel och t.ex. kunna klä om till den färg vi önskar. Det kan också vara bra om reparationer finns i samma avtal."

7.2.10 Har ni avropat ifrån delområde anskaffning (köpa/hyra av begagnade möbler?

Av de myndigheter som besvarade enkäten svarade 55 % att de inte hade avropat från delområdet. 45% svarade att de hade avropat.

För de som svarade att de hade avropat från ramavtalet ställdes följande frågor:

Hur gick det?

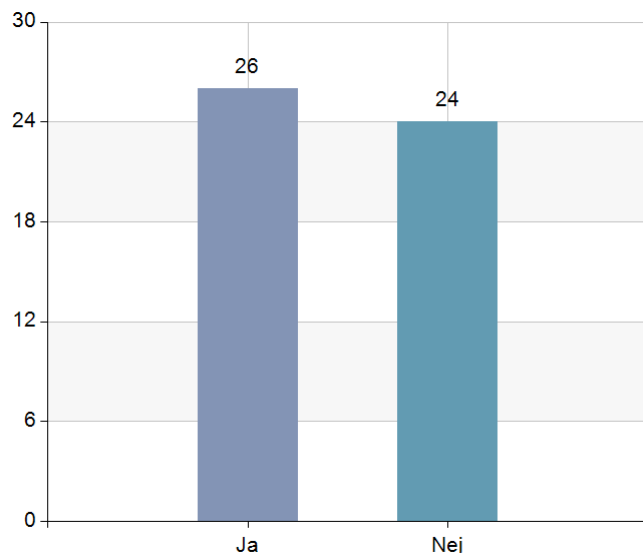
Har ni köpt eller hyrt begagnade möbler eller båda?

Vad var det för möbler och hur stora volymer rörde det sig om?

Bland de svar som inkom varierade typfall av möbler som avropades. Avropen avsåg allt från skrivbordsstolar, skrivbord, ljudabsorbenter och skärmar till personliga skåp. De flesta svarade att de hade köpt möblerna och någon enstaka myndighet svarade att de hade hyrt möbler.

En svårighet enligt myndigheterna har varit att hitta ett brett utbud av begagnade möbler. För större myndigheter har det varit problematiskt med inloggning till leverantörens webbshop. Det har även nämnts att fraktkostnaden för möblerna har varit hög vid köp av enstaka möbler. Utöver detta upplever myndigheterna att det har fungerat bra på att avropa på delområdet.

7.2.11 Har ni avropat från delområde avyttring

Av de myndigheter som besvarade enkäten svarade 52% att de hade avropat från delområdet medan 48% svarade att de inte hade avropat från delområdet.

För de som hade avropat från delområdet ställdes följande frågor:

Hur gick det?

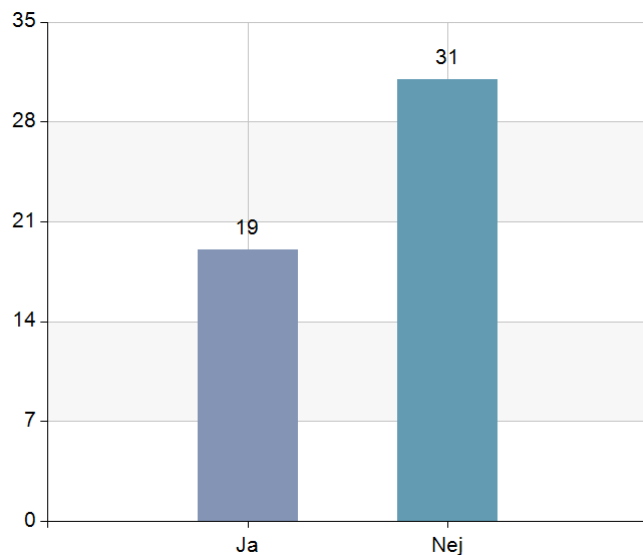
Vad för möbler var det?

Hur stora var möblerna?

Bland det svar som inkom varierade vad för typ av möbler som avyttrades. Det var allt från konferensstolar, konferensbord, soffor, stolar, förvaringsskåp och bord till lampor.

Några av som har svarat att det har avropat från delområdet, har lyft att det har varit problematiskt med att avropa tjänsten. En del har lyft att det har varit svårt att få svar från ramavtalsleverantörerna vid avrop genom förnyade konkurrensutsättningar. En del myndigheter nämnde även att det blev höga kostnader för myndigheten, *”kändes som att vi gav bort möblerna för att säljas och dessutom fick betala för det”*.

7.2.12 Har ni avropat från delområdet cirkulära tjänster?

Av de myndigheter som besvarade enkäten svarade 62% att de inte hade avropat från delområdet medan 38% svarade att de hade avropat från delområdet.

För de som hade avropat från delområdet ställdes följande frågor:

Hur gick det?

Vad var det för tjänster?

Vilka volymer avsåg avropen?

Tjänsterna avsåg för det mesta möbelrenovering som omfattade exempelvis omklädnad av stolar, rekonditionering samt att laga äldre möbler.

En del myndigheter upplever att de inte har fått svar från ramavtalsleverantörerna vid avrop. Någon enstaka myndighet ansåg att det blev en för hög kostnad för myndigheten, och menade att det hade varit billigare att köpa in nya möbler. Samtidig som en annan myndighet ansåg att leveranstiden var alldeles för lång.

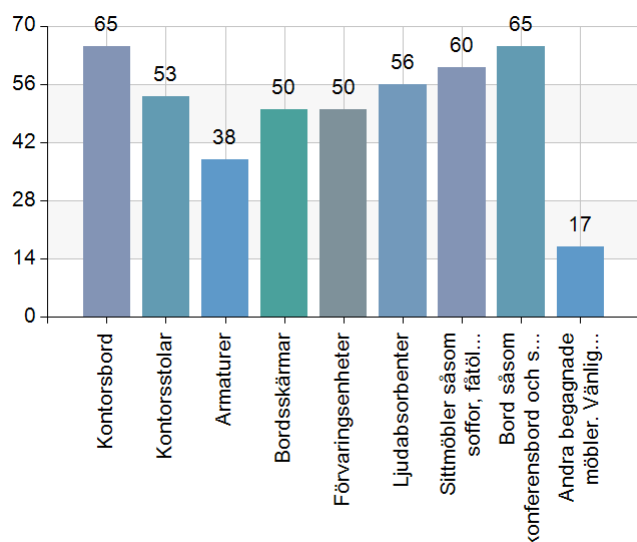
Utöver detta så upplevde ändå de flesta att de har gått bra.

7.2.13 Vilken typ av begagnade möbler har myndigheterna behov av?

Kammarkollegiet delgav myndigheterna en lista av möbler som myndigheterna fick rösta på vilka möbler de ansåg ha störts behov utav. Listan bestod av följande:

Kontorsbord
Kontorsstolar
Armaturer
Bordsskärmar
Förvaringsenheter
Ljudabsorbenter
Sittmöbler såsom soffor, fåtöljer och stolar
Bord såsom konferensbord och soffbord
Andra begagnade möbler

67 % av de myndigheter som besvarade enkäten ansåg att kontorsbord samt bord så som konferensbord och soffbord, vilket visade även att det är den typ av möbler som myndigheterna har störts behov av. 62% ansåg sig vara i främst behov av sittmöbler så som soffor, fåtöljer och stolar. 58% ansåg sig vara i behov av ljudabsorbenter. 55% ansåg sig vara i behov av kontorsstolar. 52% ansåg sig vara i behov av bordsskärmar och förvaringsenheter. 40% ansåg sig ha behov av armaturer.

18% angav att de hade behov av andra begagnade möbler. Förslag som en del myndigheter angav som andra begagnade möbler var exempelvis telefonpoddar, rumsavdelare och möbler för att dölja sladdar.

7.2.14 Vilka typer av cirkulära tjänster är er myndighet i behov av?

Kammarkollegiet delgav myndigheterna en lista av tjänster som myndigheterna fick rösta som de ansåg ha störsts behov utav. Listan bestod av följande:

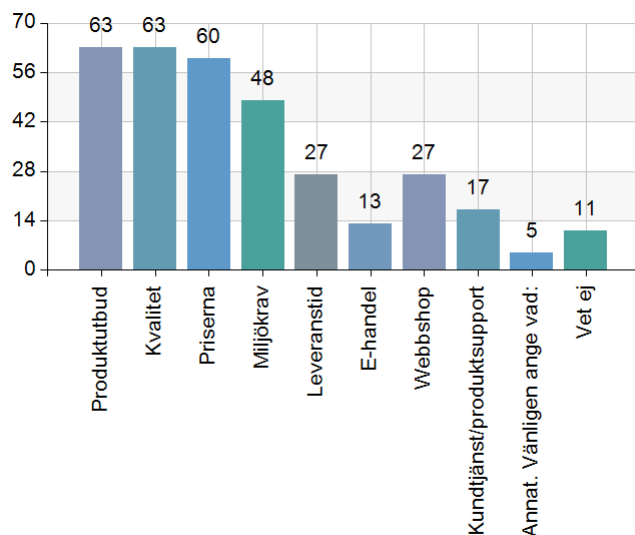
Möbelinventering/möbelvärdering
Möbelrenovering
Möbelsamordning
Andra cirkulära tjänster

65% av de myndigheter som besvarat frågan har angivit att möbelrenovering är den tjänst som det har störsts behov utav. 57% har angivit att möbelinventering/möbelvärdering, 29% har angivit möbelsamordning, 13% har angivit andra cirkulära tjänster som exempelvis återbruk av byggmaterial, tvätt och ånga av tyg och annat dynmaterial, mattor och gardiner.

7.2.15 Vilka krav eller områden anser ni är viktigast inför kommande upphandling?

Kammarkollegiet delgav myndigheterna en lista av krav som myndigheterna fick rösta om där de skulle ange minst 3 svarsalternativ av vilka krav de ansåg vara viktigast. Listan bestod av följande:

Produktutbud
Kvalitet
Priserna
Miljökrav
Leveranstid
E-handel
Webbshop
Kundtjänst/produktsupport
Annat
Vet ej

59% av myndigheterna som besvarat enkäten värderade produktutbud och kvalitet högst. Önskan vid produktutbudet var ett brett sortiment samt möjligheten till att komplettera med lika/likvärdiga möbler. När de kommer till kvalitet önskar myndigheterna att man har likvärdiga krav på de begagnade möblerna som man har på vid inköp av nya möbler.

56% ansåg att priserna var viktiga. Myndigheterna ansåg att priserna främst ska matcha kvalitén, samtidigt ska det gynna myndigheten ekonomiskt att handla cirkulärt. Det ska inte vara dyrare att köpa in en begagnad möbel än en ny likvärdig möbel.

45% värderade goda miljökrav. Myndigheterna ansåg att korta transportvägar var viktigt. Krav på material och återvinning var även något myndigheterna lyfte som viktigt.

25% ansåg leveranstiden var viktigt, där lyftes det fram att leveranstiderna inte bör vara allt för långa. 25% ansåg även att webbshop var ett krav som var viktigt, där det även lyftes att det bör framgå tydligt i webbshoppen när varan kan levereras.

16 % värderade kundtjänst/support. Där ansåg myndigheterna att det var viktigt att kunna ha en kundtjänst/support exempelvis när leveransen av varan/tjänsten är försenad.

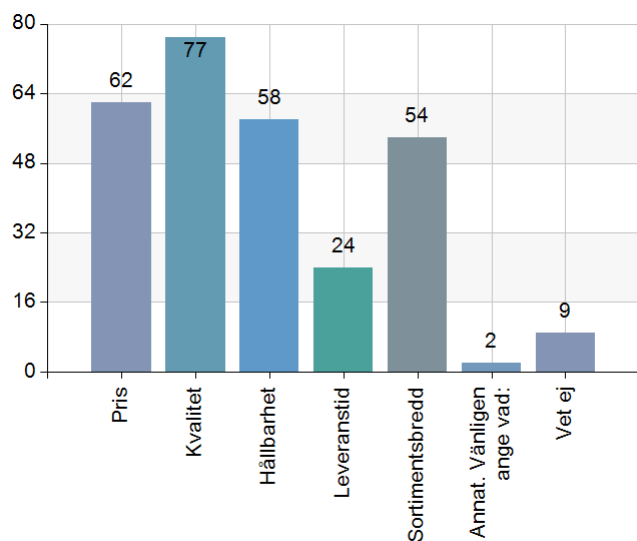
10% angav att det inte visste vad för krav som bör ställas.

5 % angav andra krav som bör ställas som exempelvis krav på avrapportering vart möblerna som avyttras går.

7.2.16 Vilken faktor/er/ kriterier anser ni som myndighet viktiga att premiera i en utvärdering?

Kammarkollegiet delgav myndigheterna en lista av faktorer/kriterier som myndigheterna fick rösta om där de skulle ange minst 3 svarsalternativ av vilka faktorer/kriterier de ansåg vara viktigast. Listan bestod av följande:

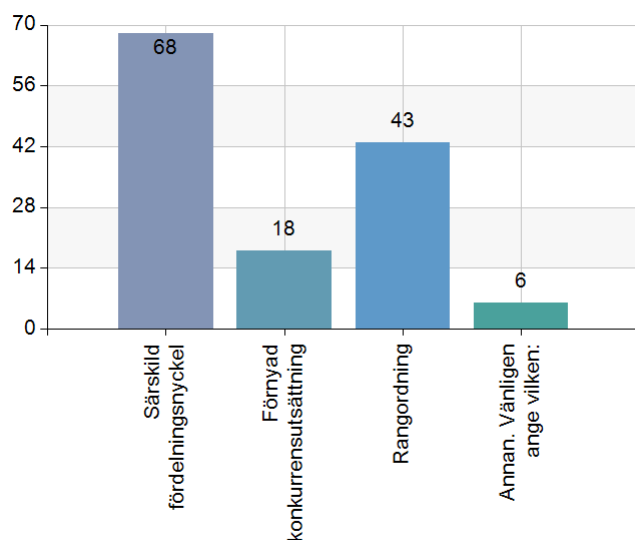
Pris
Kvalitet
Hållbarhet
Leveranstid
Sortimentsbredd
Annat
Vet ej

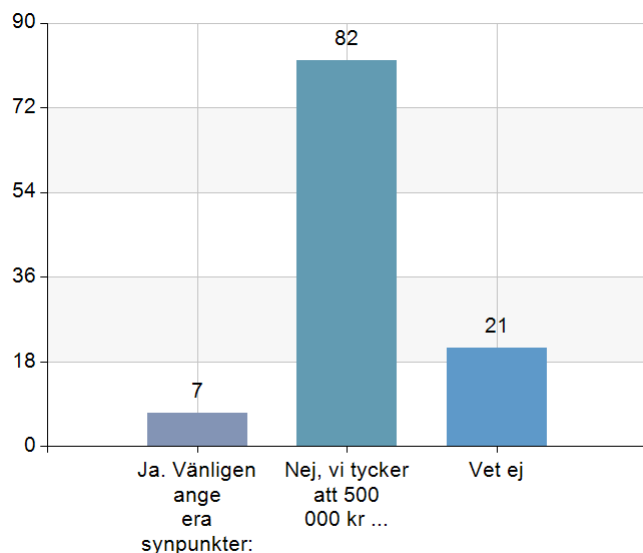
Av de myndigheter som besvarade enkäten ansåg 72% att kvalitet var viktigt och borde premieras. Kvalitet kan exempelvis vara kunskap inom renoveringsmetoder. 58% ansåg att priset var en stor del för att kunna köpa cirkulärt. Man menade att det inte ska vara billigare att köpa in nytt än begagnat och 54% ansåg att hållbarhet borde premieras i upphandlingen. Där lyftes bland annat transporter, certifieringar, miljövänligt material samt själva möbelns hållbarhet. 50% ansåg att sortimentsbredd var viktigt och lyfte att i de fall utbudet är litet behövs det ändå köpas in nytt. 22% ansåg att leveranstiden bör premieras. 8% angav att de inte vet och 2% angav annat.

7.2.17 Vilken avropsmetod föredrar ni som myndighet?

I befintligt ramavtal regleras avropsmetoden inom delområdet anskaffning med en kombinerad avropsordning. En särskild fördelningsnyckel tillämpas för avrop där ordervärdet är upp till 500 000 kr. Belopp som överstiger ordervärdet ska tillämpas genom en förnyad konkurrensutsättning.

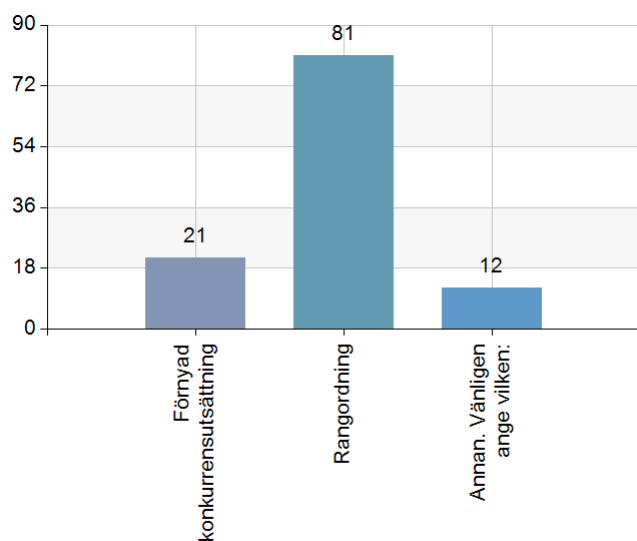

På frågan om vilken avropsmetod myndigheterna föredrog svarade 63% särskild fördelningsnyckel. 17% föredrog förnyad konkurrensutsättning och 40% föredrog rangordning. 6 % angav att de föredrog en annan avropsmetod än de förslag som fanns att välja mellan.

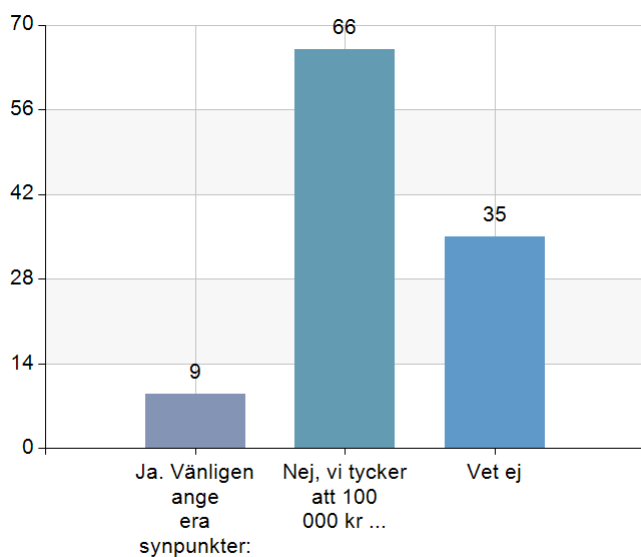
På frågan avseende vad myndigheterna tyckte gällande ordervärdets beloppsgräns svarade 74% att beloppsgränsen var bra. 6% hade synpunkter på att beloppsgränsen bör vara högre medan 9 % svarade att det inte hade någon synpunkt.

För den cirkulära tjänsten möbelinventering/möbelvärdering inom delområde cirkulära tjänster finns i dagsläget en kombinerad avropsordning där rangordning ska tillämpas upp till 100 000 kr och förnyad konkurrensutsättning ska genomföras efter beloppsgränsen är nådd.

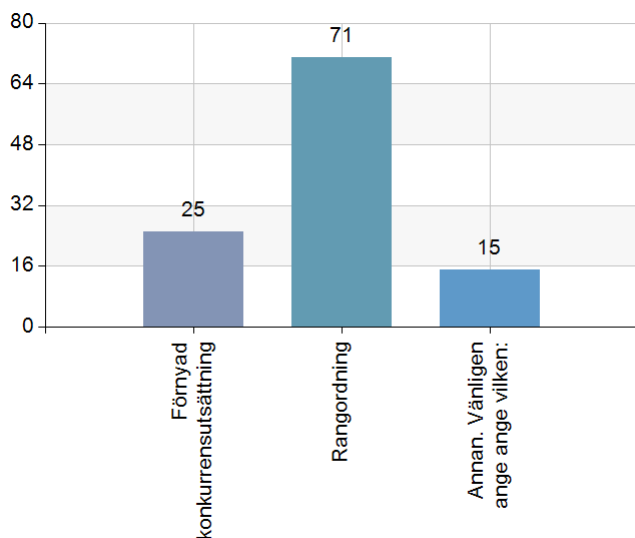

På frågan vilken avropsmetod som myndigheterna föredrog svarade 76% att de föredrog avropsmetoden rangordning, medan 20% svarade att de föredrog förnyad konkurrensutsättning. 11 % svarade att det föredrog en annan avropsmetod. De flesta respondenter som svarade att de föredrog en annan avropsmetod angav särskild fördelningsnyckel som önskad avropsmetod.

På frågan avseende vad myndigheterna tyckte gällande ordervärdets beloppsgräns svarade 66% att beloppsgränsen var bra medan 8% ansåg beloppsgränsen bör ändras. 32% hade ingen synpunkt på angiven beloppsgräns.

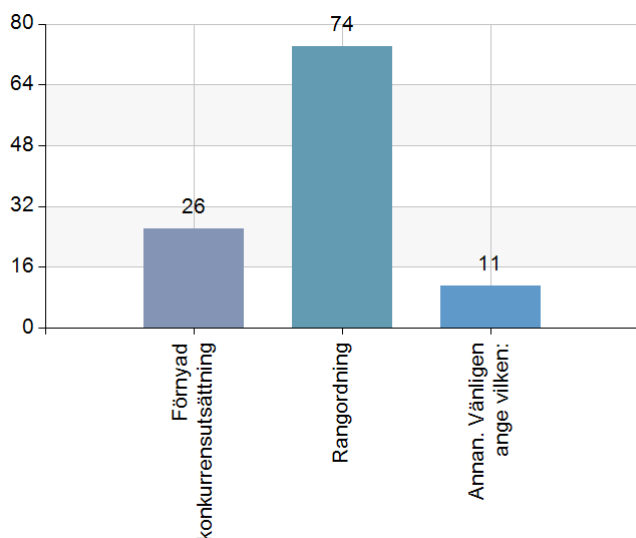
På det befintliga ramavtalet för delområde cirkulär möbelrenovering genomförs avrop genom en förnyad konkurrensutsättning.

På frågan vilken avropsmetod myndigheterna föredrog för tjänsten svarade 67% rangordning och 24% svarade förnyad konkurrensutsättning. 14 % svarade att de föredrog en annan avropsmetod. De flesta respondenter som svarade att de föredrog en annan avropsmetod angav särskild fördelningsnyckel som önskad avropsmetod.

För den cirkulära tjänsten möbelsamordning inom delområde cirkulära tjänster ska i dagsläget förnyad konkurrensutsättning tillämpas vid samtliga avrop.

På frågan vilken avropsmetod som myndigheterna föredrog svarade 71% att de föredrog avropsmetoden rangordning, medens 25% svarade att de föredrog förnyad konkurrensutsättning. 11 % svarade att det föredrog en annan avropsmetod.

7.2.18 Vad tycker ni är bra med de nuvarande ramavtalen för cirkulära möbelflöden?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas en sammanfattning utifrån de fritextsvar som inkom.

Sammanfattningsvis är myndigheterna nöjda med att ramavtalet finns att nyttja, med andra ord är man nöjd att det finns ett annat alternativt än att köpa nytt där målet är ett cirkulärt tankesätt och hållbarhet vid köp av begagnade möbler. Myndigheterna är nöjda med att det finns ett stort utbud av olika leverantörer som har olika specifika inriktningar på begagnade möbler. Detta menar man ger möjligheter för ramavtalsleverantörer som specificerar sig inom olika möbeltyper och att det därmed också ger möjlighet till bra priser.

7.2.19 Vad tycker ni är mindre bra med de nuvarande ramavtalen för cirkulära möbelflöden?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas en sammanfattning utifrån de fritextsvar som inkom.

Myndigheterna upplever att det finns ett svagt intresse från ramavtalsleverantörerna att lämna avropssvar, främst avseende avyttring. En ytterligare aspekt är att befintligt avropsförfarande upplevs som krångligt vilket i sin tur leder till att det blir tidskrävande för myndigheterna. Det saknas därtill en överblick kring vilka möbler som finns tillgängliga från samtliga ramavtalsleverantörer.

7.2.20 Har ni några idéer eller förslag på hur upphandlingen och ramavtalen för cirkulära möbelflöden kan förbättras?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas ett urval av svaren:

- "Genom att få mindre/lokala aktörer som köper/säljer begagnade möbler."
- "Bra om man främst kunde arbeta med geografiskt nära leverantörer, för att minska transporterna. Bra om man kunde ta tillvara hantverksskunnande än mer, och på så vis möjliggöra för mindre leverantörer."
- "Högre gränser, mindre avgifter för myndigheterna vid avyttring. Kostar myndigheter väldigt mycket pengar samtidigt som man ger bort möblerna till företag som sen får sälja."
- "Pressa priser om möjligt. Begagnat bör vara billigare än nytt."
- "Främst att inte ha konkurrensutsättning vid avrop."
- "Saknar särskildfördelningsnyckel eller rangordning på möbelrenovering för små projekt."
- "Skulle man kunna reservera möbler X antal dagar? Det var synd att möblerna som vi sett ut försvann, men att reservera kanske inte heller blir så lyckat."
- "Att leverantören som köpt en produkt kanske borde rapportera in vad dem i sin tur sålt möbeln för- så att deras vinst inte blir för stor. Kanske att dem kan rapportera in vinstmarginalen för produkten."
- "Fler lokala aktörer inom anskaffning, avyttring och möbelrenovering."

7.2.21 Sammanfattning av myndighetsenkät

Nedan sammanfattas vad som framkommit i myndighetsenkäten.

- Myndigheterna tycker att det är bra att ramavtalet finns.
- De flesta myndigheter tycker att det har fungerat bra att avropa ifrån ramavtalet.
- Myndigheterna upplever ett svagt intresse från ramavtalsleverantörerna att lämna avropssvar avseende avyttring.
- En svårighet enligt myndigheterna har varit att hitta ett brett utbud av begagnade möbler.

- För den cirkulära tjänsten möbelrenovering önskar de flesta myndigheterna en annan avropsmetod än förnyad konkurrensutsättning.
- Ungefär hälften av myndigheterna kommer under de kommande 5 åren att ha ett behov av att avropa ifrån ramavtalet.

7.3 Referensgruppsmöte med myndigheter

De myndigheter som i enkäten, via avropa.se eller på annat sätt anmält intresse att medverka i referensgruppen bjöds in till ett möte på Kammarkollegiet.

Elva personer från totalt nio myndigheter deltog.

Syftet med referensgruppsmötena var att, som ett komplement till enkäten, på ett fördjupat plan ge myndigheterna möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter rörande det befintliga ramavtalet och ge generella synpunkter avseende en eventuellt kommande upphandling av ett statligt ramavtal.

7.3.1 Redovisning av referensgruppsmöte

Referensgruppsdeltagarna gavs möjlighet att delta på antingen ett referensgruppsmöte på plats i Kammarkollegiets lokaler eller via ett digitalt referensgruppsmöte där samtliga deltagare kopplade upp sig via länk. På grund av bristande intresse för att delta på plats hölls referensgruppsmötet endast digitalt. En agenda med tilltänkta diskussionspunkter och frågeställningar utformades som deltagarna fick mottaga inför mötet.

De främsta diskussionspunkterna under mötena var hur nuvarande ramavtal av Cirkulära möbelflöden fungerar, ramavtalets delområden, ramavtalets avropsordningar samt vad som kan förbättras i en kommande upphandling. En kortare sammanställning av dessa diskussionspunkter redovisas nedan tillsammans med övriga synpunkter från referensgruppen.

7.3.2 Nuvarande ramavtal

Eftersom nuvarande ramavtal avseende Cirkulära möbelflöden är nytt och hittills har haft en relativt låg omsättning hade myndigheterna som deltog på referensgruppsmötet använt ramavtalet i begränsad utsträckning. Generellt för alla myndigheter som deltog i referensgruppen fanns ett intresse av att använda ramavtalet mer framöver.

En myndighet beskrev att de har en beslutad riktlinje om att främja det cirkulära ramavtalet. Det finns ett stort intresse för cirkularitet bland medarbetarna på myndigheterna. Flera av referensgruppsdeltagarna uttrycker att det hade varit bra med ett samarbete mellan myndigheterna när det kommer till cirkularitet, exempelvis genom ett gemensamt register av möbler för hela staten. Myndigheterna beskriver att de vill komma ifrån marknadsaspekten för att kunna arbeta med cirkularitet på riktigt.

Flera av referensgruppsdeltagarna berättade att det är bra att ramavtalet finns men det krävs ett internt arbete inom respektive myndighet för att kunna hantera avtalet och att det är en lång startsträcka att börja använda ramavtalet. Det kräver ett annat arbetssätt jämfört med att avropa ifrån ramavtalet för nya möbler vilket är de avtal som använts av myndigheterna under många år.

Flera uttrycker att det inom delområde avyttring och möbelrenovering är negativt att en förnyad konkurrensutsättning behöver genomföras vid avrop och att det är få eller inga anbudssvar vid avropsförfrågan. Ett avrop tar mycket tid och är en administrativ börda. Dessutom är kvalitén på avropssvaren som inkommer varierad. Myndigheterna önskar att administrativa krav på avropssvar ställs i en kommande upphandling. Vidare är referensgruppen samstämmig i att de önskar en särskild fördelningsnyckel upp till ett belopp för avyttring och möbelrenovering.

Ett annat förslag på krav i en kommande upphandling är hur leverantörerna hanterar avfall i samband med avyttring. Vissa möbler kasseras direkt och då önskas möjlighet att säkerställa att detta sköts på ett så hållbart sätt som möjligt.

7.3.2.1 Hur köps varor och tjänster från nuvarande ramavtal?

Flera av referensgruppsdeltagarna beskriver att de köper varor och tjänster från ramavtalet via e-post. Några har upplevt det svårt att beställa via leverantörernas webshop, särskilt för stora myndigheter då det krävs en inloggning per användare. Några myndigheter beställer genom att titta i respektive leverantörs webshop och mejlar sedan direkt och ber om att få reservera ett antal möbler. Sedan sker avropet genom Proceedo. En myndighet registrerar alltid ett behov i Proceedo och sedan kan avropet genomföras på de sätt som passar bäst, t.ex. via mail.

Projektgruppen ställer frågan om e-handelslösningen punch-out, där leverantörernas webshops speglas, skulle vara en god idé inom ramavtalsområdet. Några referensgruppsdeltagare tror att en punch-out skulle fungera då det idag krävs att man går in i alla ramavtalsleverantörers olika webbshopar för att se vad som finns, det skulle ta för mycket tid. Referensgruppen är enhällig i att nuvarande upplägg kring beställning fungerar bra.

7.3.3 Delområde avyttring

Referensgruppen har samsyn på att delområde avyttring inte fungerar i dagsläget. Vid avrop får de i princip enbart nej-svar alternativt inga avropssvar alls.

Ett förslag för att göra avropen av avyttring mer attraktiva är att samla ihop, samordna och ta ett helhetsgrepp inom respektive myndighet för att få upp volymerna. Ett annat förslag är inte ha för många möbler i samma avrop då det upplevts att det går bättre att dela upp efter kategorier och göra ett mindre avrop per kategori. En myndighet har gjort försök till dialog med ramavtalsleverantörerna via en RFI. De har bland annat frågat hur de ska kategorisera avropen för att intresse ska finnas men inga svar eller intresse för

dialog har inkommit. De har även bjudit in leverantörerna att komma och titta på möblerna som de avser avyttra men inget intresse har visats.

Flera av referensgruppsdeltagarna tror att ramavtalsleverantörerna har för höga förväntningar på avyttring. Leverantörerna är inte intresserade av kontorsmöbler utan enbart av mer presentabla möbler/kvalitetsmöbler.

Några av referensgruppsdeltagarna beskriver goda exempel bland annat avrop av avyttring av kontorsstolar och bord. De har fotograferat möblerna, skrivit antal och i vilket skick möblerna är i. Vid ett annat tillfälle har leverantörerna vid avyttring av skrivbord behållit stativen/underredena men kasserat bordsskivorna och säljer sedan vidare skrivborden med nya bordsskivor. Ljudabsorbenter som används vid skrivbord har också varit enkla att avyttra och myndigheten har fått okej betalt.

Ett annat gott exempel är ett avrop för avyttring som kommer att ske i etapper. I avropet specificerades inte hur mycket möbler som de kommer att göra sig av med utan det har fått komma i etapper och under ca åtta månaders tid. Detta har enligt referensgruppsdeltagaren fungerat väl.

7.3.4 Delområde cirkulära tjänster

7.3.4.1 Renovering

Flera av referensgruppsdeltagarna vill kunna använda den leverantör som producerat möbeln från början när det kommer till renovering, då kvalitén blir bättre om de som tillverkat dem också genomför renoveringen. Med nuvarande upplägg finns det inga garantier att renoveringen blir bra. Därför önskas fler leverantörer inom delområde renovering för att kunna anlita respektive möbelfabrik direkt, så myndigheterna kan vända sig direkt till möbelfabriken som producerat möbeln som ska renoveras. Det kan vara dyrare för renoveringen men blir troligtvis billigare i längden då kvalitén på renoveringen är högre. För att detta upplägg ska vara möjligt behövs en särskild fördelningsnyckel inom delområdet, åtminstone upp till ett visst belopp. Vidare är referensgruppen samstämmig i att en särskild fördelningsnyckel upp till ett visst belopp, skulle göra delområdet mer användarvänligt och användandet skulle troligtvis öka.

Referensgruppsdeltagarna beskriver att det största behovet för renovering är sittmöbler.

En myndighet har ett eget avtal för renovering. De har arbetat mycket och länge med återbruk och de har dessutom möjlighet att magasinera möbler vilket underlättar för att arbeta cirkulärt.

En myndighet har direktupphandlat ett provrenoverings-snickeri som hjälpt till med b.l.a. olika prototyper som sedan användes som underlag i en förnyad konkurrensutsättning ifrån ramavtalet. Myndigheten önskar att detta skulle ingå i ramavtalet.

7.3.4.2 Inventering

Några av referensgruppsdeltagarna berättar att de arbetar med inventering av deras befintliga möbler i olika system. Några har tidigare försökt arbeta med streckkoder för att

kunna inventera befintliga möbler men inte lyckats ännu. De vill inte binda upp sig mot en specifik leverantör/system då det skulle bli svårt den dag det är dags att upphandla på nytt. Eventuellt kan det ställas krav i upphandlingen att leverantörerna ska kunna vara behjälpliga vid en systemflytt i ett lämpligt format, t.ex. Excel.

7.4 Sammanfattning av referensgruppsmöte

- Generellt är myndigheterna nöjda med nuvarande ramavtal och det finns ett stort intresse för att använda ramavtalet mer framöver.
- Delområde avyttring fungerar inte i dagsläget. Någon förändring behöver göras, eventuellt genom att justera kraven i delområdet.
- I delområdena avyttring och möbelrenovering önskar myndigheterna en särskild fördelningsnyckel upp till ett visst belopp.

8 Marknadsundersökning

8.1 Inledning

För att kartlägga marknadens utbud inom det aktuella ramavtalsområdet och samla in och analysera synpunkter på det befintliga ramavtalet har det i förstudien genomförts en enkätundersökning samt möten med leverantörer och en branschorganisation.

8.2 Marknaden

Svensk möbelindustri kommer från en gedigen hantverkstradition, baserad på närhet och tillgång till både råvara och efterfrågan, som har utvecklats till en modern och effektiv industri med internationellt efterfrågade produkter. Möbelgruppen inom Trä – och möbelföretagen (TMF) består av cirka 150 företag. Flera av leverantörerna på nuvarande ramavtal är medlemmar i TMF men inte samtliga då företag som enbart arbetar med återbrukade möbler får inte vara medlemmar.

Idag representeras branschen av allt från små lokala producenter till omfattande processindustrier och närmare sju av tio möbler som produceras i Sverige går på export. Sverige är den femte största exportören av möbler inom EU och tionde största i världen, samt ett av få europeiska länder som ökat produktionen de senaste tio åren.”³

Den svenska möbelindustrin omfattar 2 411 företag, varav 807 är företag med 12 676 anställda. 1 604 företag är enmansföretag utan anställda. Branschen kännetecknas av små och medelstora företag med en genomsnittlig storlek på 16 anställda.⁴

Det finns idag även en marknad för försäljning och uthyrning av begagnade möbler. De som säljer och hyr ut begagnade möbler är bl.a. traditionella möbelproducenter och återförsäljare samt företag som specialiserat sig på andrahandsmarknaden för begagnade kontorsmöbler.

Idag står marknaden avseende återbrukade möbler endast för en liten del av den totala omsättningen av kontorsmöbler i Sverige men då omsättningen av kontorsmöbler är så stor så blir det snabbt relativt stora belopp även avseende återbrukat, om så bara en liten del av kunderna väljer att köpa återbrukat istället för nytt.

³ <https://www.tmf.se/bransch-naringspolitik/branschgrupper/mobler/> (hämtat 2024-06-10)

⁴ <https://www.tmf.se/bransch-naringspolitik/branschutveckling/statistik/mobler/> (hämtat 2024-06-10)

8.3 Leverantörsenkät

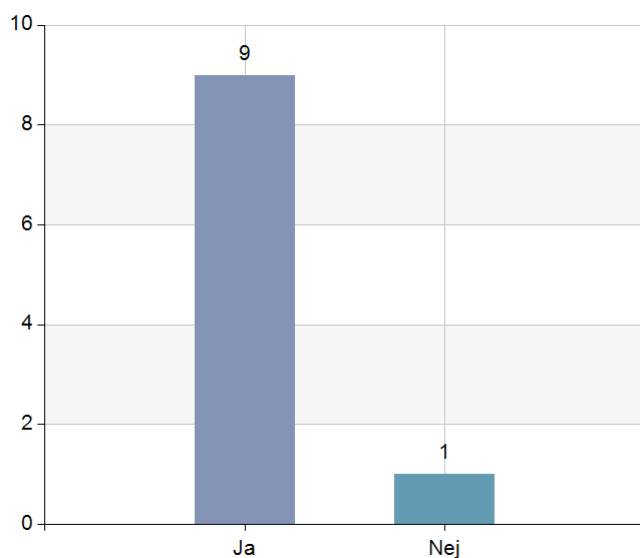
En enkät publicerades på Avropa. Enkäten besvarades av tio respondenter.

Syftet med enkäten var att undersöka det utbud som kan erbjudas på marknaden vad gäller varor och tjänster inom ramavtalsområdet. Vidare var syftet att ge leverantörer möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter rörande det befintliga ramavtalet och ge generella synpunkter avseende en eventuellt kommande upphandling av ett statligt ramavtal.

8.3.1 Redovisning av leverantörsenkät

I redovisningen av enkätsvaren visar diagrammen antal respondenter och texten beskriver den procentuella fördelningen.

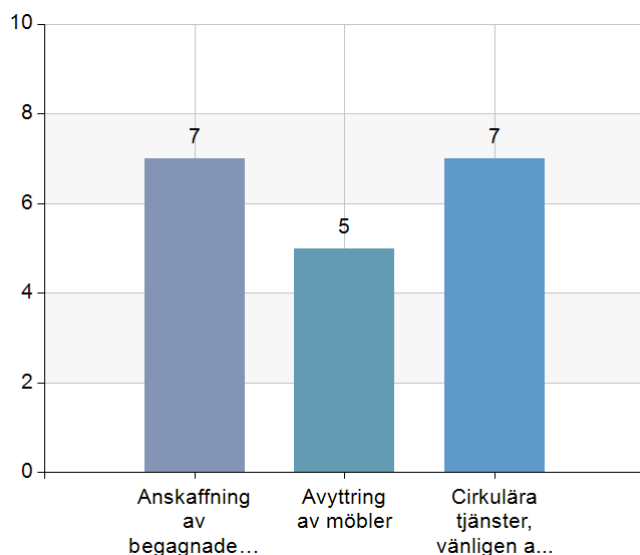
8.3.2 Är ni leverantör på nuvarande ramavtal för Cirkulära möbelflöden?

90 % av respondenterna svarade att de är leverantörer i nuvarande ramavtal. 10 % svarade att de inte är leverantör i nuvarande ramavtal.

Den respondent som svarade att de inte är leverantörer i nuvarande ramavtal fick frågan om de lämnade anbud i den föregående upphandlingen av Cirkulära möbelflöden. De svarade att de missade sista anbudsdag men att de har för avsikt att delta i kommande upphandling.

8.3.3 Nuvarande ramavtal för Cirkulära möbelflöden har tre delområden. Vilket/vilka delområden har ni levererat på?

78 % av respondenterna svarade att de har levererat på delområde anskaffning av begagnade möbler. 56 % av respondenterna svarade att de har levererat på delområde avyttring av möbler. 78 % av respondenterna svarade att de har levererat på delområde cirkulära tjänster.

De respondenter som angett att de har levererat på delområde cirkulära tjänster fick möjlighet att i fritext ange vilka tjänster. Respondenterna svarade att de har levererat tjänster så som möbelinventering, möbelrenovering, möbelsvårdering och möbelsamordning.

8.3.4 Vilka typer av varor erbjuder ni?

Samtliga respondenter har i fritext svarat att de tillhandahåller försäljning och uthyrning av begagnade kontorsmöbler och inredning för offentlig miljö.

Respondenterna fick även ange om de saknar några varor inom de nuvarande ramavtalen av Cirkulära möbelflöden. Samtliga respondenter svarade nej eftersom listan i ramavtalen inte är uttömmande och det därför är möjligt att erbjuda alla typer av varor inom kategorin.

8.3.5 Vilka typer av tjänster erbjuder ni?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas en sammanfattning utifrån de fritextsvar som inkom:

Bland de tjänster som leverantörerna kan erbjuda finns bland annat möbelrenovering, tapetsering, lackering, rekond, inventering, möbelsamordning, möbelvärdering, leverans och montering samt hyra av produkter.

Respondenterna fick även ange om de saknar några tjänster inom de nuvarande ramavtalen av Cirkulära möbelflöden. Samtliga respondenter svarade nej eftersom renovering omfattar en rad olika tjänster som täcker myndigheternas behov.

8.3.6 Marknaden

Hur har marknaden förändrats sedan den föregående upphandlingen av Cirkulära möbelflöden och hur tror ni att marknaden kommer utvecklas inom 3-5 år?

Flera av respondenterna beskriver att de ser ett större intresse och flöde av återbrukade möbler. Medvetenheten har ökat och man tar hand om de möbler som finns genom att förlänga dess livslängd med renovering. Likaså har konkurrensen ökat och marknaden utvecklats. Respondenterna beskriver att de tror att behovet och intresset kommer öka snabbt och volymen mångdubblas, både i allmänhet i samhället och i synnerhet inom ramavtalsområdet.

Några av respondenterna beskriver att den privata sektorn kommit längre än vad den statliga gjort när det kommer till det cirkulära arbetet.

8.3.7 Delområden

Nuvarande ramavtalsområde av Cirkulära möbelflöden är uppdelat i tre delområden. Har ni förslag på annan uppdelning?

De flesta respondenter gav förslag på att slå ihop delområden. Det ena förslaget innebar att slå ihop delområde anskaffning och cirkulära tjänster. Respondenterna menar att det är vanligt att en myndighet köper möbler som de önskar rekonditionera, exempelvis byta ut ett tyg eller en färg. Vid dessa tillfällen är det användarvänligt att en och samma leverantör kan tillhandahålla möbelen och rekonditionera den.

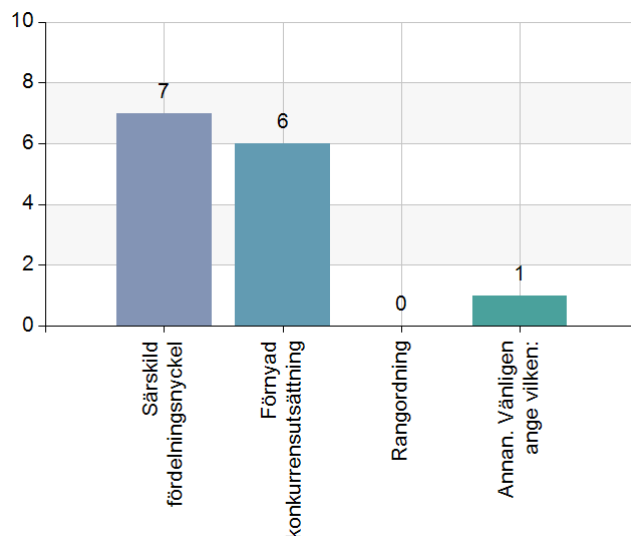
Det andra förslaget innebär att ta bort alla delområden och bara ha leverantörer som kan tillhandahålla alla tre delar. Dessa respondenter menar att en leverantör som arbetar med återbruk på allvar ska kunna tillhandahålla en helhetslösning med anskaffning, avyttring och cirkulära tjänster. Respondenterna beskriver också att de sett exempel på att man i upphandlingar ställt krav på att leverantörerna ska ha sin huvudsakliga intäkt från återbruk av kontorsmöbler.

8.3.8 Anskaffning

Inom delområdet Anskaffning av begagnade möbler finns i dagsläget en kombinerad avropsordning, där särskild fördelningsnyckel ska tillämpas upp till 500 000 kr och förnyad

konkurrensutsättning ska genomföras över beloppsgränsen. Vilken eller vilka avropsordningar föredrar ni?

78 % av respondenterna svarade att de föredrar särskild fördelningsnyckel. 67 % av respondenterna svarade att de föredrar förnyad konkurrensutsättning. 0 % av respondenterna svarade att de föredrar rangordning. 11 % av respondenterna svarade att de föredrar en annan avropsordning.

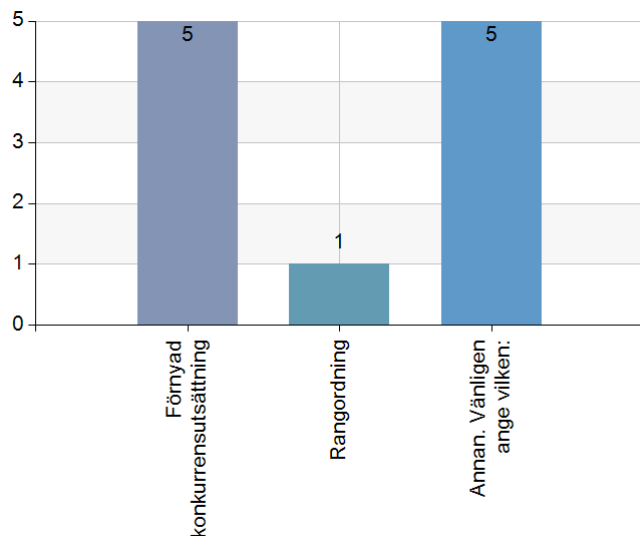
Den respondent som svarade att de föredrar en annan avropsordning angav i fritext att de tycker att myndigheterna borde få välja fritt mellan leverantörerna.

I fritext svarade alla respondenter att de är nöjda med beloppsgränsen på 500 000 kr. En av respondenterna lyfte fram ett exempel från en annan upphandling där avtalet fungerar bra och fördelningen av försäljningen mellan leverantörerna ser mycket jämn och sund ut. I de ramavtalet finns en beloppsgräns på 600 000 kr. Vidare beskriver respondenten att en beställare själva kan välja om de vill konkurrensutsätta ett avrop vid en lägre nivå. Detta avtal fungerar bra och fördelningen av försäljningen mellan de som har avtalet ser mycket jämn och sund ut.

8.3.9 Möbelinventering/möbelvärdering

För den cirkulära tjänsten Möbelinventering/möbelvärdering inom delområde cirkulära tjänster finns i dagsläget en kombinerad avropsordning där rangordning ska tillämpas upp till 100 000 kr och förnyad konkurrensutsättning ska genomföras över beloppsgränsen.

Vilken eller vilka avropsordningar föredrar ni?

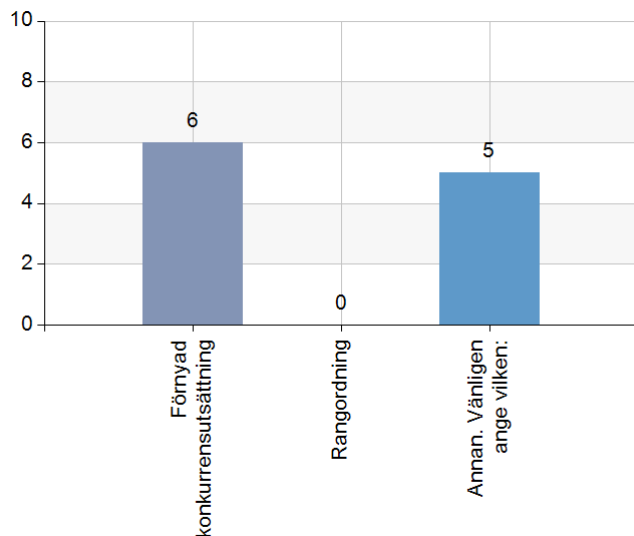
56 % av respondenterna svarade att de föredrar förnyad konkurrensutsättning. 11 % av respondenterna svarade att de föredrar rangordning. 56 % av respondenterna svarade att de föredrar en annan avropsordning.

De respondenter som angett att de föredrar en annan avropsordning fick möjlighet att i fritext ange vilken. En respondent ger som förslag att möbelinventering/möbelvärdering ska vara en del i delområde avyttring. Resterande respondenter svarade att de anser att en särskild fördelningsnyckel bör användas upp till ett specificerat belopp och därefter bör förnyad konkurrensutsättning tillämpas.

I fritext har respondenterna fått kommentera om de har synpunkter på beloppsgränsen. Två respondenter svarade att de tycker att 100 000 kr är en bra beloppsgräns. En respondent svarade att de anser att beloppsgränsen bör höjas till 250 000 kr för att minska den administrativa belastningen för myndigheter och leverantörer. En respondent svarade att det bör finnas en gräns för avrop av 200 möbler eller fler alternativt en beloppsgräns på 500 000 kr.

8.3.10 Möbelrenovering

För den cirkulära tjänsten Möbelrenovering inom delområde cirkulära tjänster ska i dagsläget förnyad konkurrensutsättning tillämpas vid samtliga avrop. Vilken eller vilka avropsordningar föredrar ni?

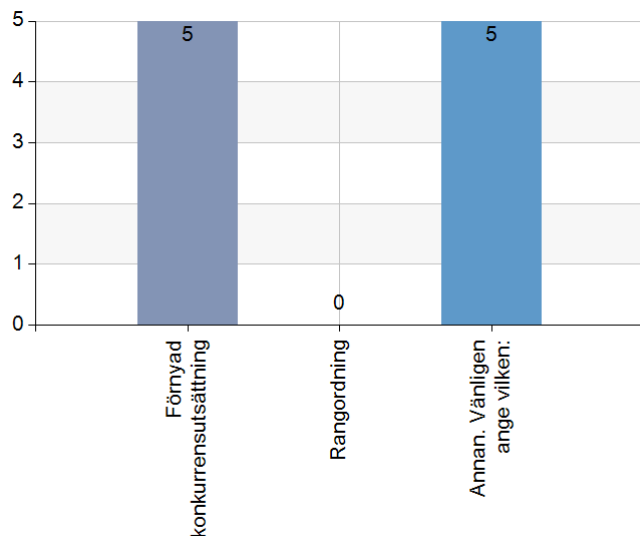

66 % av respondenterna svarade att de föredrar förnyad konkurrensutsättning. 0 % av respondenterna svarade att de föredrar rangordning. 56 % av respondenterna svarade att de föredrar en annan avropsordning.

De respondenter som angett att de föredrar en annan avropsordning fick möjlighet att i fritext ange vilken. Samtliga fritextsvar gav som förslag att ha särskild fördelningsnyckel upp till en beloppsgräns och därefter förnyad konkurrensutsättning.

8.3.11 Möbelsamordning

För den cirkulära tjänsten Möbelsamordning inom delområde cirkulära tjänster ska i dagsläget förnyad konkurrensutsättning tillämpas vid samtliga avrop. Vilken eller vilka avropsordningar föredrar ni?

56 % av respondenterna svarade att de föredrar förnyad konkurrensutsättning. 0 % av respondenterna svarade att de föredrar rangordning. 56 % av respondenterna svarade att de föredrar en annan avropsordning.

De respondenter som angett att de föredrar en annan avropsordning fick möjlighet att i fritext ange vilken. Flera respondenter gav som förslag att ha särskild fördelningsnyckel upp till en beloppsgräns och därefter förnyad konkurrensutsättning. En respondent svarade att de anser att denna tjänst ska vara en del av delområde avyttring.

8.3.12 Krav

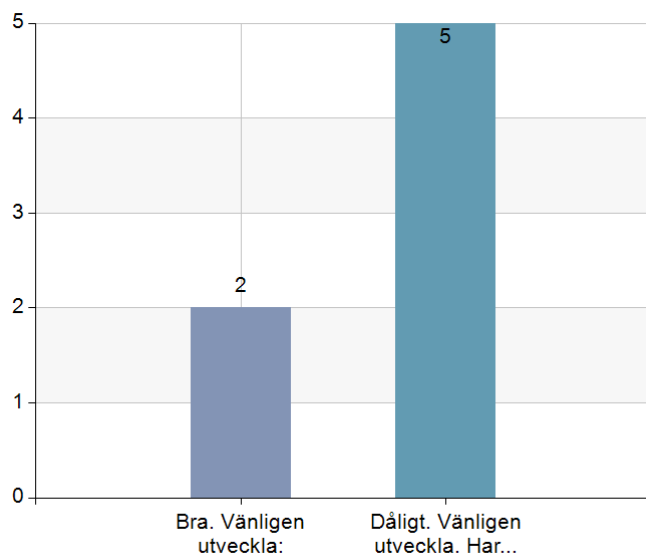
Fanns det något eller några krav i den förra upphandlingen av Cirkulära möbelflöden som vi inte bör ställa i den kommande upphandlingen?

Fyra respondenter svarade att kravet kopplat till möbelfaktamärkning bör tas bort. En respondent gav som förslag att formulera om kravet kopplat till möbelfaktamärkning enligt följande: "Möbler ska vara godkända enligt möbelfakta eller motsvarande europeisk kvalitetsnorm. Det är dessutom acceptabelt att sälja en begagnad möbel till en statlig myndighet som bevisligen köpts in från en annan myndighet, under förutsättning att full spårbarhet kan presenteras".

En respondent svarade att upphandlingen med så många delområden blir för komplex. De gav som förslag att möbelinventering och samordning ska ingå i delområde avyttring samt att renovering och anskaffning ska bakas in i Kammarkollegiets ramavtal avseende nya möbler.

8.3.13 Möbelfakta

Hur ser ni på kravet att endast möbler som vid den initiala marknadsintroduceringen uppfyllde kraven för att erhålla möbelfaktamärkning kan säljas på ramavtalet?

29 % av respondenterna svarade att de tycker kravet var bra. 71 % av respondenterna svarade att de tycker kravet var dåligt.

Respondenterna fick möjlighet att i fritext utveckla och motivera sina svar. De respondenter som svarade att de tycker kravet var bra har skrivit att det är viktigt att ha någon typ av krav för att säkerställa kvalitén, att produktionen av möblerna är korrekt, samt att de är säkra att använda.

De respondenter som svarade att de tycker kravet var dåligt har bland annat skrivit att det är svårt att spåra möbler bakåt i tiden då Möbelfakta inte har digitala register. Det leder till att möbler faller bort som annars hade kunnat komma till användning. Kravet hindrar ett stort antal produkter från att bli återbrukade och möbler för återbruk som används hela sin tekniska livslängd är nästan alltid miljömässigt bättre än att tillverka nya möbler.

8.3.14 Leveranskostnad

Av nuvarande ramavtal framgår att vid Avrop av Varor med avropsformen särskild fördelningsnyckel där värdet av de Varor som ingår i Avropet uppgår till maximalt 20 000 SEK får Ramavtalsleverantören debitera avropsberättigad myndighet för den faktiska leveranskostnaden för Leveranser inom Sverige. Är det möjligt att fakturera faktisk leveranskostnad? Tycker ni att beloppsgränsen på 20 000 kr är bra? Har ni förslag på annat sätt att hantera leveranskostnaden?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas en sammanfattning utifrån de fritextsvar som inkom:

Sammanfattningsvis anser några av leverantörerna att lösningen är bra. Samtidigt anser några leverantörer att fraktkostnaden bör faktureras separat och inte bakas in i priset. En del leverantörer önskar att beloppsgränsen tas bort medan några andra leverantörer hänvisar till Addas upphandling, där man har löst fraktkostnaden genom en tabell.

8.3.15 Hur lång garantitid bör gälla på begagnade varor?

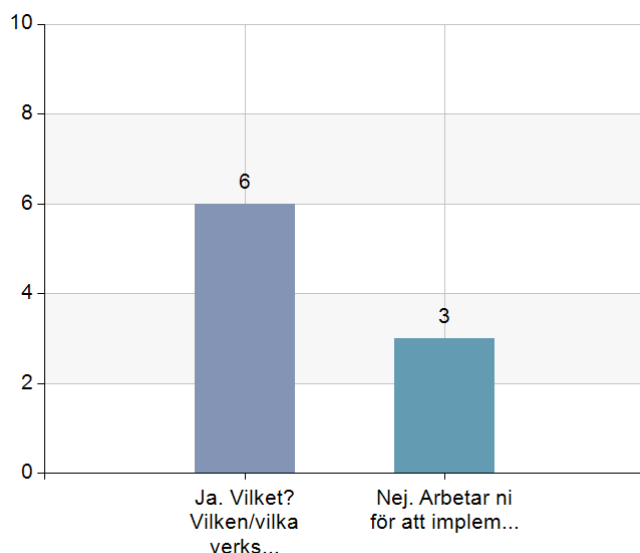
Två respondenter svarade att garantitiden bör vara tre år. Tre respondenter svarade att garantitiden bör vara två år. Två respondenter svarade att garantitiden bör vara ett år. En respondent svarade att garantitiden bör vara sex månader.

8.3.16 Hur lång garantitid bör gälla vid möbelrenovering?

Två respondenter svarade att garantitiden bör vara tre år. Fem respondenter svarade att garantitiden bör vara två år. En respondent svarade att garantitiden bör vara sex månader.

8.3.17 Miljö

8.3.17.1 Har ni ett certifierat miljöledningssystem?

67 % av respondenterna svarade att de har ett certifierat miljöledningssystem. 33 % av respondenterna svarade att de inte har ett certifierat miljöledningssystem.

De respondenter som svarade att de har ett certifierat miljöledningssystem fick möjlighet att i fritext ange vilket. Samtliga fritextsvar anger ISO 14001.

8.3.18 Reservdelar

Hur arbetar ni för att säkerställa att reservdelar, tyg med mera inte innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen, alternativt uppfyller samma miljökrav som originaldelar?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas svaren:

- "Det ingår i vårt kvalitets- och miljösystem att validera alla leverantörer. Vi köper endast in reservdelar i originaldelar. Tyger köps endast in från leverantörer som har rätt miljöprofil. Alla tyger som köps in är minst miljöklassade som OEKTEX 100."
- "Vi arbetar med certifierat material/textil."
- "Vi följer de krav som finns i avtal, alt Upphandlingsmyndigheten alt Möbelfakta."
- "Vi undersöker leverantörens information."
- "Vi har dokumentation på våra produkter och använder endast tyger som uppfyller ställda miljökrav."
- "Kontrollerar certifieringar, innehåll och leverantörer innan beställning."
- "Vi utför leverantörskontroll årligen samt tar stickprover. Vi väljer ut både leverantörer och reservdelar med omsorg och vill erbjuda ett så bra miljöval som möjligt."

8.3.19 Miljökrav

Hur ser ni på de miljökraven som ställdes i föregående upphandlingen, exempelvis de tekniska kraven och tilldelningskriterierna?

Respondenterna är eniga i att miljökraven som ställdes i föregående upphandling var bra. En respondent gav som förslag att ställa krav att tyger som används ska komma från återbrukade material, åtminstone till en viss procentsats.

8.3.20 Har ni förslag på miljökrav som bör ställas i kommande upphandling?

Två respondenter svarade att de föreslår att Upphandlingsmyndighetens miljökrav ska användas. En respondent svarade att de anser att kraven på möbeltyger bör skärpas så att de har en högre klassning än OEKOTEX100. En respondent svarade att de anser att vid tillförlig av material, exempelvis i renovering, ska materialet klara kraven för möbelfakta.

8.3.21 Vilket hållbarhetsarbete bör premieras i en upphandling (både miljö och socialt)?

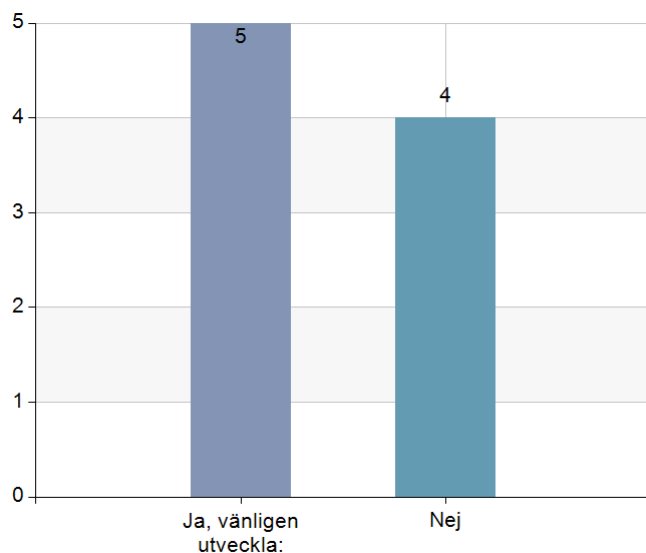
Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas ett urval av svaren:

- "Den sociala biten är oerhört viktig och går hand i hand med miljön. Vi tycker dessutom att man ska ställa krav på att ett företag följer och lever efter FN:s 17 globala mål."

- ”Driva hållbar tillverkning, lång livslängd på produkterna med möjlighet till uppdatering, ställa krav på anbudsgivare att säkerställa god arbetsmiljö samt socialt ansvarstagande i leverantörskedjan.”
- ”Det vore bra att premiera leverantörer som fokuserar på återbruk och att cirkulera. Dvs att leverantörer vars främsta mål är att sälja nya produkter inte bör vara med. Det är motstridigt.”
- ”Kan man exempelvis kräva att minst 70% av leverantörens omsättning ska bestå av återbrukad inredning och cirkulära tjänster.”

8.3.22 Social hållbarhet

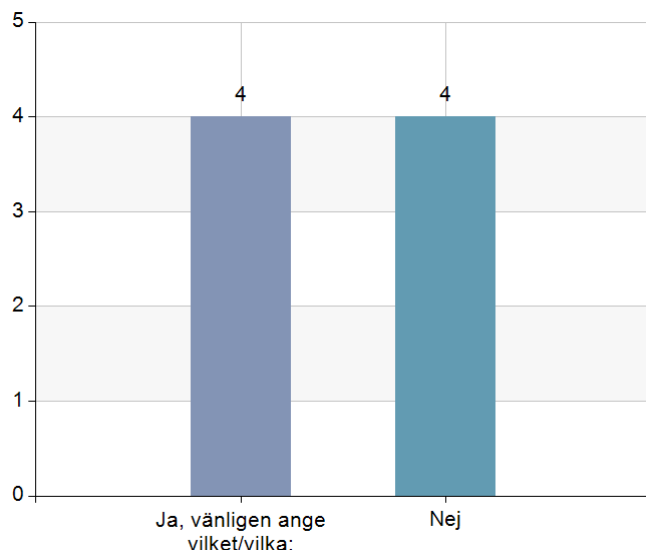
8.3.22.1 Använder ni er av underleverantörer och/eller inhyrd personal?

56 % av respondenterna svarade att de använder underleverantörer och/eller inhyrd personal. 44 % av respondenterna svarade att de inte använder underleverantörer och/eller inhyrd personal.

De respondenter som svarade att de använder underleverantörer och/eller inhyrd personal fick möjlighet att utveckla sitt svar i fritext. De svarade att det förekommer vid inhämtning eller leverans av möbler på en ort där de inte finns själva samt för monteringsarbete.

8.3.22.2 Har arbetstagare som arbetar med rekonditionering av möbler kollektivavtal?

50 % av respondenterna svarade ja och 50% av respondenterna svarade nej.

De respondenter som svarade ja fick möjlighet att ange vilka kollektivavtal som tillämpas. Kollektivavtalen som nämnts är följande:

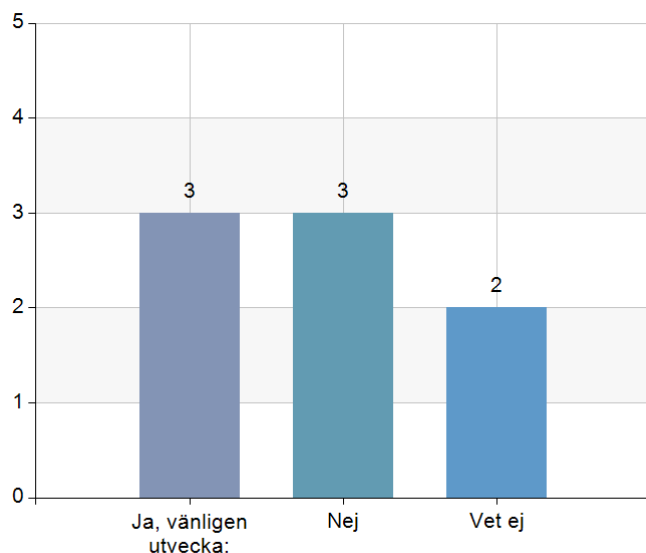
- Skogs, trä och grafiska.
- TMF och IF Metall.
- Lager och E-handelsavtalet.

8.3.22.3 Har ni någon uppfattning i vilken utsträckning det kan förekomma underleverantörer som tillämpar oskäligen villkor?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas svaren:

- ”Ja vi känner till att sådana finns och som utnyttjas av vissa av våra kollegor i branschen.”
- ”Nej, vi arbetar bara med underleverantörer som har bra arbetsvillkor och som granskas av oss.”
- ”Ett allt för lågt satt pris bör generera, per automatik, en misstanke om ”för låga” och därmed oskäligen villkor.”
- ”Ja det förekommer, det är vart och ett företags ansvar att inte använda sig av den typen av underleverantörer.”
- ”Svårt att säga, men vi har sett priser från konkurrenter på uppdrag som är omöjliga att möta med svenska kollektivavtalslöner.”

8.3.22.4 Anser ni att det är behövt att ställa arbetsrättsliga villkor baserade på kollektivavtal i upphandlingen?

38 % av respondenterna svarade ja, 38 % av respondenterna svarade nej och 25 % av respondenterna svarade vet ej.

8.3.22.5 Hur ser spårbarheten ut vad gäller reservdelar, textilier m.m. som används vid rekonditionering?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas ett urval av svaren:

- "Vi har god kunskap om material och textilier, och arbetar enbart med möbler som uppfyller kraven för möbelfakta. Vi ställer också krav på våra underleverantörer att de material som tillförs produkten t ex. lack, lim, etc. uppfyller möbelfaktas krav."
- "Produkten får en QR-kod där produktens rekonditionering framgår."
- "Certifieringar och innehållsdeklarationer finns och/eller kan efterfrågas från tillverkare."
- "Vi sparar information om vad som tillförts i en produkt i vårt interna system."

8.3.22.6 Hur säkerställer ni att era underleverantörer efterlever de arbetsrättsliga villkoren enligt ILO?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas ett urval av svaren:

- "Kontinuerlig uppföljning med leverantörer samt sanningsförsäkrar."
- "Riskbedömningar, årliga kontroller och signering av dokument b.l.a, uppförande koder."

- ”Uppförandekod för leverantörer, vi genomför också riskbedömning av våra leverantörer och följer upp med platsbesök / revision vid behov.”
- ”Genom leverantörsbedömningar inom ramen för vårt kvalitetsledningssystem.”
- ”Vi utför leverantörskontroll och ber våra leverantörer godkänna vår uppförandekod. Sedan sker uppföljning och stickprover.”

8.3.23 Informationssäkerhet

8.3.23.1 Vilken information får ni tillgång till i samband med beställning? Hur hanteras informationen? Hur sparas informationen och vilka har tillgång till informationen?

Respondenterna svarade att informationen som de får tillgång till är:

- Information om beställare.
- Leveransadress.
- Faktureringsuppgifter.
- Kontaktperson.
- Information om önskad produkt/tjänst.
- Myndighet/organisation.

Informationen sparas i respondenternas affärs-/IT-/ och CRM-system.

Samtliga respondenter förutom en angav att det enbart är personer som direkt hanterar ordern som har tillgång till informationen. En respondent svarade att alla anställda på företaget har tillgång till informationen.

8.3.24 Vad tycker ni fungerar bra med de nuvarande ramavtalen för Cirkulära möbelflöden?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas svaren:

- ”Hur upphandlingarna kommer till oss och besvaras.”
- ”Avyttring av möbler från olika myndigheter.”
- ”Webbportalen är tydlig och överblickbar.”
- ”Det är en enkel process med de kunder som anammat arbetssättet av återbruk i sin verksamhet.”
- ”Avropsförfrågningarna fungerar bra, tydliga förfrågningsunderlag om avropsberättigad använder sig av Kammarkollegiets avropsblankett.”
- ”Det är tydligt vad som efterfrågas i alla delområden.”
- ”Avtalet täcker de flesta behoven från slutkunderna. Bra gränsvärde för FKU.”

8.3.25 Vad tycker ni fungerar mindre bra med de nuvarande ramavtalen för Cirkulära möbelflöden?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas en sammanfattning utifrån de fritextsvar som inkom.

Sammantaget upplever leverantörerna att ramavtalets avropsförarande, specifikt förnyad konkurrensutsättning, är omständligt. Avropen blir enligt leverantörerna administrativt betungande samt att i vissa fall är de allt för snäva i den tekniska beskrivningen för att kunna lämna anbud på. Leverantörerna upplever även att det är ett lågt användande från myndigheterna av webshopen, att man i stället använder sig av e-post.

8.3.26 Har ni några övriga förslag på förbättringar och/eller förändringar inför kommande upphandling av cirkulära möbelavtal?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas ett urval av svaren:

- ”Större interna krav måste ställas på att ersätta gamla/uttjänta möbler med möbler för återbruk. Att köpa nyttillverkade möbler efter att ha sålt de gamla möblerna ger inte mycket miljövinst jämfört med tidigare köpmönster.”
- ”Nej, vi tycker att avtalet är bra som det är idag.”

8.3.27 Sammanfattning av leverantörsenkät

- Samtliga respondenter svarade att de tillhandahåller försäljning och uthyrning av begagnade kontorsmöbler och inredning för offentlig miljö samt tillhörande tjänster så som renovering och inventering.
- Respondenterna ser ett större intresse och flöde av återbrukade möbler. Medvetenheten har ökat och man tar hand om de möbler som finns genom att förlänga dess livslängd med renovering.
- Avropen i nuvarande ramavtal fungerar smidigt och genomförs för det mesta via e-post.
- Respondenternas uppfattning är att nuvarande ramavtal täcker myndigheternas behov.
- Respondenterna anser att användarvänligheten skulle öka genom att slå ihop ramavtalets delområden, förslagsvis anskaffning och cirkulära tjänster i ett delområde alternativt ta bort delområdena helt.
- Respondenterna är överens om att det bör finnas en särskild fördelningsnyckel upp till ett belopp eller ett antal möbler, för alla delområden.
- Ett antal respondenter anser att kravet att endast möbler som vid den initiala marknadsintroduktionen uppfyllde kraven för att erhålla möbelfaktamärkning bör tas bort då det är svårt att spåra möbler bakåt i tiden.
- Miljökraven i föregående upphandling var bra och rimliga.

8.4 Möte med leverantörer

8.4.1 Om leverantörsmöten

Projektgruppen genomförde möten med fem av de befintliga ramavtalsleverantörerna, samt ett möte med ytterligare en leverantör på marknaden för återbrukade möbler och

tillhörande tjänster. Syftet med mötena var att få ta del av leverantörernas erfarenheter och synpunkter beträffande de befintliga ramavtalen samt att få en bild av marknaden, utveckling och viktiga områden för leverantörerna samt svårigheter inom branschen. Varje möte har genomförts separat mellan projektgruppen och respektive leverantör.

Nedan följer en sammanfattning av vad som framkom vid dessa möten.

8.4.2 Förbättringspotential i nuvarande ramavtal

Leverantörerna är överens om att nuvarande ramavtal fungerar bra. Statliga myndigheter tar hand om sina möbler på ett bra sätt så det är inte aktuellt att byta ut möbler alltför ofta.

Avropen från myndigheterna är bra och tydliga, ibland kan dock avropsförfrågan vara för smal och specifik för att det ska vara möjligt att besvara den.

En generell utmaning vid försäljning av återbrukade möbler i en webshop är att saldot inte hinner uppdateras och det alltid är ett begränsat antal möbler när det är begagnat. Därför kan det se ut som att en möbel finns tillgänglig fast den är såld.

En av leverantörerna som projektgruppen har träffat påpekade att det skulle vara önskvärt att förenkla vid nej-svar på avrop, i dagsläget krävs mycket administration även vid nej-svar.

8.4.3 Användandet av nuvarande ramavtal

Nuvarande ramavtal omsätter ca 10 MSEK per år vilket är en låg omsättning på ett av Statens inköpscentrals ramavtal. Projektgruppen frågade leverantörerna om vad de tror krävs för att öka användningen på ramavtalet.

Flera av leverantörerna tror att användandet kommer att öka i takt med att medvetenheten och kunskapen hos myndigheterna ökar, både om hållbarhet och cirkularitet i allmänhet men också om ramavtalet. Tidigare har möbler köpts via en prislista men i det här ramavtalet krävs ett annat arbetssätt. Leverantörerna tror att under nästa avtalsperiod kommer omsättningen öka mycket.

Vidare skulle informationen om vad avtalet innehåller kunna förenklas på Avropa. För att hjälpa myndigheterna i rätt riktning bör ramavtalet komma upp överst vid en sökning på Avropa. Namnet cirkulära möbelflöden kan vara förvirrande.

Alla leverantörer är överens om att en helhetslösning behövs för att användarvänligheten i ramavtalet ska öka. Anskaffning, inventering, avyttring, renovering och andra tjänster bör skötas av samma leverantör och ett avrop bör räcka. Ramavtalets delområden bör alltså tas bort alternativt göras om.

En av leverantörerna har fokus är på att ta tillvara de möbler som myndigheterna redan har genom renovering och andra tjänster. Därför tror leverantören inte att omsättningen på området anskaffning kommer att öka framöver.

8.4.4 Ramavtalets delområden

De flesta leverantörer som projektgruppen träffat har framfört att det behövs en bättre helhet i ramavtalet kopplat till delområdena. Leverantörerna har framfört några olika förslag om hur en bättre helhet kan möjliggöras. Ett av förslagen är att delområde anskaffning och cirkulära tjänster slås ihop. I nuvarande ramavtal behöver myndigheterna genomföra ett separat avrop för anskaffning och ett för att nyttja en cirkulär tjänst, så som omklädning/tapetsering av möblen. Som ett exempel behöver en myndighet som ska köpa en soffa genomföra ett avrop för anskaffningen och sedan få den levererad. Därefter behöver ett nytt avrop för att klä om den genomföras och då krävs även ny frakt.

För tjänsterna möbelinventering/möbelvärdering finns i dagsläget en kombinerad avropsordning, där rangordning ska tillämpas upp till 100 000 kr och förnyad konkurrensutsättning ska genomföras över beloppsgränsen. Leverantörerna är överens om att rangordningen bör tas bort och att en särskild fördelningsnyckel ska användas istället.

För tjänsterna möbelrenovering och möbelsamordning ska i dagsläget förnyad konkurrensutsättning tillämpas vid samtliga avrop. Även här är leverantörerna överens om att en särskild fördelningsnyckel upp till ett belopp hade varit bra. Ett alternativ till en beloppsgräns kan vara ett antal möbler på samma sätt som upplägget i Addas ramavtal.

Gällande tjänsten avyttring är kravet på att leverantören ska avyttra allt eller inget svårt att uppfylla. Det går inte att räkna hem dessa avrop ekonomiskt och därför är det vanligt att leverantörerna behöver svara nej på avrop av avyttring. Det hade varit bra att kunna dela upp avyttring i flera delar där det inte finns något intresse för leverantörerna.

8.4.5 Antal ramavtalsleverantörer

De leverantörer som projektgruppen träffat anser att det inte behövs någon begränsning för hur många ramavtalsleverantörer som kvalificeras in i ramavtalet så länge det är högt ställda krav så endast seriösa aktörer är med. Ju fler aktörer desto större utbud att välja på.

8.4.6 Utvärderingsmodell

Leverantörerna har berättat att det är svårt att hitta en lämplig utvärderingsmodell då det inte finns officiella prislistor inom återbrukade möbler. Eventuellt kan referenser användas i en utvärdering. Kanske blir det inte aktuellt med en utvärderingsmodell om alla leverantörer som kvalificerar sig antas.

Ett annat förslag är att utvärdera på en exempelmöbel med pris som utgångspunkt. Anbudsgivarna skulle kunna även lämna in beskrivningar om hur deras processer kring återbruk är uppbyggda och bli bedömda på det.

8.4.7 Krav och villkor i kommande upphandling

Leverantörerna är överens om att det är viktigt med bra grundkrav så endast seriösa aktörer kvalificerar sig i ramavtalet. Generellt var kraven i föregående upphandling bra.

Några av leverantörerna tycker att det skulle vara bra att få möjlighet att räkna på fraktkostnad och kostnad för montering och fakturera det utöver varorna och tjänsternas pris.

I föregående upphandling ställdes krav på att endast möbler som vid den initiala marknadsintroduceringen uppfyllde kraven för att erhålla möbelfaktamärkning skulle kunna säljas på ramavtalet. Flera av leverantörerna är positiva till kravet då det säkrar kvalitén och det finns en risk att oseriösa aktörer kommer in i ramavtalet om kravet tas bort. Några av leverantörerna tycker däremot att kravet är för hårt och begränsande. Det är svårt att kontrollera om möblerna en gång har varit godkända enligt möbelfakta och kravet utesluter en stor mängd bra möbler.

Ett förslag är att ta fram en lista med vilka möbler från olika leverantörer som har kunnat köpas via Kammarkollegiets ramavtal för nya möbler. Då skulle kravet kunna vara att antingen ska möbler som vid den initiala marknadsintroduceringen uppfyllde kraven för att erhålla möbelfaktamärkning säljas alternativt möbler som vid den initiala marknadsintroduceringen uppfyllt krav och villkor i Kammarkollegiets ramavtal för nya möbler säljas.

Det kommer en ny EU-förordning, ESPR, inom kort. Förordningen omfattar krav på produktpass och spårbarhet vilket kommer att underlätta spårbarheten av möbler och därmed möjligheten att följa upp krav kopplat till möbelfaktamärkningen. Den dagen produktpass krävs på nyproduktionen kommer det vara väldigt positivt för andrahandsmarknaden.

8.4.7.1 Miljökrav

Leverantörerna är överens om att Upphandlingsmyndighetens krav är bra och på en rimlig nivå.

Generellt sett är en återbrukad möbel alltid bättre än att köpa en nyproducerad. Det handlar om att styra kunden så det inte tillverkas mer möbler än vad som behövs. Billiga möbler med bristande kvalitet är det sämsta för miljön.

8.4.7.2 Arbetsrättsliga villkor

Flera av leverantörerna som projektgruppen träffat har angett att det är behövligt att ställa arbetsrättsliga villkor, särskilt inom området rekonditionering av möbler.

8.4.8 Avrop

Leverantörerna har berättat att avrop oftast görs via mail i kombination med webshopen. Myndigheterna tittar i webshopen och sedan genomförs avropet via mail. Leverantörerna är nöjda med arbetssättet.

8.4.9 Sammanfattning av leverantörsmöten

Generellt är leverantörerna nöjda med nuvarande ramavtal. Förbättringsområden är ramavtalets delområden och enstaka justeringar i ramavtalets avropsform. De flesta av leverantörerna som projektgruppen träffat tror att ramavtalets omsättning kommer att öka i takt med att medvetenheten och kunskapen ökar om hållbarhet och cirkularitet i allmänhet och om ramavtalet och dess upplägg.

8.5 Möte med branschorganisation

8.5.1 Om branschorganisationen

TMF är en bransch- och arbetsgivarorganisation för den träförädlade industrin och möbelindustrin i Sverige. Man har ca 650 medlemmar.

8.5.2 Mötets viktigaste frågor

Hur har marknaden förändrats sedan föregående upphandling och hur kommer den att utvecklas framöver?

Enligt TMF slog pandemin hårt mot medlemsföretagen. Offentliga upphandlingar räddade många av företagen under pandemin. Efter pandemin var det några bra månader för branschen och därefter kom kriget mot Ukraina, vilket påverkade branschen mycket då det medfört b.l.a. inflation och räntehöjningar. Det har knappt byggts någonting och därför får inte medlemsföretagen sälja sina produkter. Ca 70 % av branschens verksamhet går på export och den har också gått ner. Att branschen är svag just nu syntes tydligt på möbelmässan då antalet utställare minskade drastiskt i år.

Just nu är det ett väldigt oförutsägbart läge men det borde vända då man ser en positiv trend inom byggbranschen. Trä- och byggföretagen hade det tufft först och sedan kommer möbelföretagen sist i kedjan ca sex månader senare.

Hur ser konkurrensen på marknaden ut?

Svensk möbelindustri tillverkar möbler för det offentliga rummet. Privata kunder är oftast intresserade av billigare möbler från utländska leverantörer vilket innebär att det är företag och offentliga kunder som kommer få stå för riskpremien. Den offentliga sektorn började ställa hårda krav på den svenska möbelindustrin och det har drivit på industrin att bli bättre.

TMF ser en ökad konkurrens genom lågprismöbler från t.ex. Kina. Det är det svårt att konkurrera på priset då industriarbetarna har betydligt mer betalt i Sverige jämfört med Kina. Den svenska industrin skapar i stället värden genom kvalitet, hållbarhet, teknik mm.

Rumänien, Bulgarien och Polen är också länder där möbelindustrin är på frammarsch. Detta medför en svårighet att behålla produktionen inom Sverige då vissa företag lägger produktionen i dessa länder då det är dyrare att ha en svensk industriarbetare. EU hjälper dessa länder med utjämningsbidrag och investeringsstöd vilket för det mesta går till infrastruktur. Men en del av bidragen/stöden går till industrin. Detta har medfört att det finns väldigt fina produktionsanläggningar i dessa länder. Statusen på yrken inom produktionen är hög i dessa länder och kvalitén på möblerna håller en hög standard.

Har ni några kommentarer på tidigare upphandling och nuvarande ramavtal?

TMF anser att namnet cirkulära möbelavtal är missvisande, namnet återbrukade möbelavtal är bättre. Det är inte några krav på cirkularitet i nuvarande ramavtal, det skulle innebära helt andra typer av krav.

TMF anser vidare inte att det bör vara två olika ramavtal för möbler. Nyproducerat, återbrukat och cirkulärt bör ligga inom samma ramavtal. Att bryta ut återbruk ger ett felaktigt fokus och bidrar till att det är svårt för myndigheterna att hitta en bra form att arbeta med återbruk och cirkuläret.

När den cirkulära ekonomin kommit igång, om ca 10-15 år, kommer uppdelningen vara en ickefråga. Då kommer det vara mer funktionsstyrt vid inköp av möbler, till exempel en kund som har ett problem/behov som ska lösas. Sen om det är återbruk eller nytt som löser problemet/behovet kommer inte spela någon roll. Behovet av att tillföra material kommer alltid att finnas men vi behöver se över vad för material som slängs på tippen i stället för att användas till återbruk.

Vi behöver skapa incitament för företagen att producera möbler med rätt design från början så de blir cirkulära och har ett värde som kan återskapas igen. Företagen arbetar redan med detta men det kan utvecklas.

Har ni några idéer om hur ramavtalsområdet kan utvecklas och förbättras?

TMF säger att vi ska lyfta blicken från begagnat/återbruk och i stället fundera på hur vi kan stimulera branschen att fortsätta producera rätt från början. Det är bra att cirkulära tjänster finns med i avtalet. Framtiden är att köpa in på funktion i stället för ett specificerat behov.

Det kommer en ny EU-förordning, ESPR, inom kort. Förordningen kommer att omfatta alla varor som produceras inom EU men möbler och ytterligare tio branscher är de första som får krav på sig. Kraven omfattar b.l.a. digitala produktpass och eco-design. 2050 ska EU vara klimatneutralt. Industrin ska verka för att bli cirkulär. Lagstiftningen kommer att röstas igenom nu, sedan kommer produktspecifikationen utvecklas under 2-3 års tid. 2028 kommer det finnas bindande lagstiftning på cirkularitet för produkter inom EU. Detta är definitivt ett paradigmskifte enligt TMF.

I framtiden kommer EU-Ecolabel, Svanen, Möbelfakta m.fl. ha betydligt högre krav då de alltid ska ligga över lagkrav.

TMF sitter med i europaorganet Effic där de driver dessa frågor väldigt hårt tillsammans med deras motsvarigheter i Tyskland och Italien. De kommer att arbeta "hands on" med de produktspecifika krav som EU-förordningen kommer omfatta. Sverige ligger väldigt långt fram och har en drivande industri.

Hur ser ni på kravet att endast möbler som vid den initiala marknadsintroduceringen uppfyllde kraven för att erhålla möbelfaktamärkning kan säljas på ramavtalet?

TMF tycker att det var bra att Kammarkollegiet ställde krav på att endast möbler som vid den initiala marknadsintroduceringen uppfyllde kraven för att erhålla möbelfaktamärkning kan säljas på ramavtalet. Produktsäkerheten är viktig och det är viktigt att produkter inom ramavtalet ska vara testade. TMF tycker även att kravet bör gälla möbler som hyrs på ramavtalet vilket inte är fallet på det nuvarande ramavtalet.

Arbetsrättsliga villkor

Enligt TMF är risken för oskäligen arbetsvillkor oerhört låg i Sverige och alla av TMF:s medlemsföretag har kollektivavtal.

TMF har flera olika kollektivavtal vilka finns på deras hemsida⁵. TMF är mitt inne i en avtalsperiod som löper till och 2025-03-31. Avtalet är mellan TMF och GS Facket för Skogs-Trä- & Grafisk Bransch. I vissa företag finns medlemmar i IF metall.

Har ni några övriga förslag på förbättringar och/eller förändringar inför kommande upphandling av Cirkulära möbelavtal?

TMF anser att det är viktigt att bevaka ESPR:en och ecodesignkraven som kommer. TMF efterfrågar att man i offentliga upphandlingar ska efterfråga dessa nya produkter som är cirkulärt anpassade. Skapa en efterfråga så marknaden kan utvecklas och att företagen får en drivkraft.

Kravställningen på originalmöblerna är väldigt bra och viktig, t.ex. kravet på Möbelfakta eller likvärdiga krav. Möjlighet att en gråzon öppnas upp om inte dessa kvalitetskrav ställs då kontrollen/spårbarheten är klurig kring återbrukade möbler.

⁵ <https://www.tmf.se/?ReturnUrl=%2Farbetsgivarstod%2Falla-amnen-a-o%2Fkollektivavtal-och-lagar%2Fvara-kollektivavtal%2F> (hämtat 2024-06-04)

9 Omvärldsanalys

9.1 Innovativa lösningar

Regeringen har som mål att Sveriges innovationsförmåga och innovationsklimat ska stärkas. Ökad internationell konkurrenskraft, nya jobb och förnyelse av näringslivet är generella samhällseffekter som man önskar uppnå. Regeringen anser vidare att det är viktigt att stimulera såväl utbud av som efterfrågan på nya innovativa lösningar. Ökade inköp av innovativa varor och tjänster kan stimulera till förnyelsearbete inom offentlig förvaltning. Ett av målen i den nationella upphandlingsstrategin är en offentlig förvaltning som främjar innovationer och alternativa lösningar.

Projektgruppen har inte identifierat något behov av att ställa krav avseende innovativa lösningar i en kommande upphandling.

9.2 Förordning ESPR (Ecodesign for Sustainable Products Regulation)

Lagförslag från EU-kommissionen som syftar till att göra produkter mer hållbara. Omfattar alla typer av produkter på marknaden förutom livsmedel, foder och läkemedel. Lagförslaget väntas leda till ny utformning av produkter samt förändrade produktionsprocesser och affärsmodeller. Lagen förväntas antas 2024 och digitala produktpass implementeras 2026 – och från 2027 är alla berörda företag tvingade att tillhandahålla denna typ av produktinformation⁶. Förordningen kommer att omfatta alla varor som produceras inom EU men möbler och ytterligare tio branscher är de första som får krav på sig

Det innebär bland annat att reglera produktlagstiftning med utökat krav på hållbarhet vad gäller bland annat design, material och reservdelar. En central del i implementeringen av lagstiftningen är också det digitala produktpasset, som ska innehålla en stor del av den information till konsumenter om produkter som det ställs krav på utifrån ESPR.

ESPR kommer att utgöra ett ramverk som ska kompletteras av så kallade delegerade akter. De delegerade akterna riktar in sig på specifika produktgrupper, exempelvis möbler, textil och elektronik. Lagstiftningen kommer att börja gälla fullt ut först när dessa delegerade akter finns på plats⁷.

⁶ <https://www.ri.se/sv/berattelser/sa-ska-textilindustrin-bli-mer-transparent-och-hallbar> (hämtat 2024-06-11)

⁷ <https://www.svenskhandel.se/nyheter/nyhet/overenskommelse-nadd-kring-eu-s-ecodesign-for-sustainable-products-regulation> (hämtat 2024-06-11)

10 Relevant lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd

10.1 Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210)

Att hyra begagnade möbler innebär att äganderisken stannar hos leverantören. Det skapar således incitament för leverantören att förlänga både den tekniska livslängden och användningstiden för varan. Samma krav på garantier som behövs vid köp av begagnade möbler behövs därför inte vid hyra då myndigheten skulle betala för nyttjandet av en funktion snarare än ägande.

Statliga myndigheters möjligheter att hyra varor regleras av Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). I 2 kap. 5 § anges att *”ett sådant avtal får endast ingås om det, sett över tillgångens hela ekonomiska livslängd, leder till en lägre kostnad för staten än anskaffning genom köp”*. I regel så blir det billigare att äga en vara jämfört med att hyra den ju längre användningstiden är. Om avskrivningstiden sammanfaller med användningstiden (vilket den som regel ska göra vid köp) är det också oftast billigare att äga än att hyra. Möbler skrivs vanligtvis inte av på kortare tid än tre år.

Ekonomistyrningsverket anger i sina allmänna råd till Kapitalförsörjningsförordningens 2 kap 5 § att *”När den planerade användningstiden sammanfaller med hela den förväntade ekonomiska livslängden blir leasing av utrustning i regel dyrare för staten än köp /.../ Leasingalternativet kan dock vara fördelaktigt för staten när utrustningen bara behövs en begränsad tid i förhållande till utrustningens livslängd. Leasing bör användas endast om fördelarna är uppenbara”*.⁸

Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) anger även i 2 kap. 5 § att *”Ett avtal om försäljning och återhyra eller återköp eller andra liknande avtalsformer får endast träffas efter ett särskilt bemyndigande av regeringen.”*

10.2 Förordning (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom

Den huvudsakliga förordning som reglerar statliga myndigheters avyttring av möbler är Förordning (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom där möbler faller inom 6 § ”Övrig lös egendom”.

⁸ Ekonomistyrningsverket. EA-boken ESV Forum– Kapitalförsörjningsförordning.

Förordningen anger att ”*Försäljning av övrig lös egendom får ske om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar*”.

I 7 § anges även att ”*Försäljning skall genomföras affärsmässigt*”.

11 Hållbarhet och tillgänglighet

11.1 Inledning

Med hållbar offentlig upphandling menas att offentlig sektor tillgodoser sitt behov av varor och tjänster på ett sätt som säkerställer den goda affären sett till hela livsrymden. Hänsyn ska inte bara tas till de fördelar som uppstår för organisationen utan även till samhället i sin helhet, samtidigt som anskaffningen görs på ett sätt som minimerar skador på miljön.

Kammarkollegiets målsättning är att inom ramen för verksamhetens uppdrag, offentlig sektors behov och lagstiftningens möjligheter, på ett ansvarfullt sätt beakta miljö och sociala hänsyn vid upphandling och förvaltning av de statliga ramavtalen. De statliga ramavtalen ska bidra till att offentlig sektor kan möta de mål som satts i den nationella upphandlingsstrategin, Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

Förutsättningarna för hållbarhetskrav varierar dock mellan de olika ramavtalsområdena och branscherna. I förstudiearbetet utreds därför vilket behov av hänsyn till de olika hållbarhetsdimensionerna som behöver tas för att möta olika strategiska mål men även de risker som finns inom det specifika ramavtalsområdet.

Av 4 kap. 3 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) framgår att en upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn, sociala och arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta. Hållbarhetshänsyn kan tas i alla delar av en upphandling, dvs. som kvalificeringskrav (t.ex. krav på miljöledningssystem), som tekniska krav (t.ex. krav på viss märkning eller certifiering), eller som kontraktsvillkor (t.ex. arbetsrättsliga villkor).

Av 17 kap. 4 § LOU framgår vilka skyldigheter en upphandlande myndighet har att kräva att leverantören fullgör kontraktet i enlighet med ILO:s kärnkonventioner. Detta gäller i de fall svensk arbetsrätt inte är tillämplig.

Av 9 kap. 2 § LOU framgår att när det som anskaffas ska användas av fysiska personer ska de tekniska specifikationerna bestämmas med beaktande av samtliga användares behov, vilket innebär att en upphandlande myndighet i vissa fall är skyldig att beakta tillgänglighet i upphandlingen.

Nedan redovisas vilka analyser gällande hållbarhetshänsyn (miljö, och sociala krav samt tillgänglighet) som genomförts för det aktuella ramavtalsområdet.

11.2 Miljökrav

Generellt minskar den negativa miljöpåverkan väsentligt om möbler kan återanvändas i stället för att nya anskaffas.

Utöver det bör ramavtalsleverantörerna inom detta, liksom i övriga, ramavtalsområden kontinuerligt arbeta med att förbättra och ta hänsyn till miljöaspekter för att förebygga och undvika negativ miljöpåverkan. Det handlar om åtgärder för att minska konsumtion och onödigt användning av negativt miljöpåverkande resurser som elektricitet, resor, papper och liknande.

Då ramavtalet omfattar återbrukade möbler så måste miljökrav formuleras och följas upp på ett lite annorlunda sätt än vad gäller nya möbler eftersom möblerna säljs som begagnade. I den föregående upphandlingen ställdes krav på att endast möbler som vid dess initiala marknadsintroduktion uppfyllde kraven för möbelfaktamärkning får säljas på ramavtalet. Miljökrav kan och bör även ställas på de material som tillförs en möbel vid reparation. Upphandlingsmyndigheten har miljökrav på nya möbler som kan användas i en kommande upphandling på tillkommande material, till exempel vad gäller ytbehandling, flamskyddsmedel, stoppningsmaterial, formaldehyd, färgämnen mm.

11.3 Sociala och etiska krav

Generellt bör ramavtalsleverantören ta hänsyn till sociala och etiska aspekter såsom att följa arbetsrättslig lagstiftning, anställningsvillkor, diskrimineringslagen samt att inte anlita svart arbetskraft. Ramavtalsleverantören ska även aktivt förebygga och förhindra korruption i sin verksamhet i stort och specifikt kopplat till sina åtaganden i ramavtalet.

11.3.1 Arbetsrättsliga villkor⁹

För att säkerställa sunda arbetsvillkor för arbetare som utför offentliga kontrakt ska arbetsrättsliga villkor ställas, när det är behövligt. Om arbetet utförs där svensk rätt är tillämplig ska villkor om lön, semester och arbetstid ställas vilka de arbetstagare som utför uppdraget minst ska tillförsäkras. Om arbetet utförs där svensk rätt inte tillämpas ska de arbetsrättsliga villkoren fastställas i enlighet med ILO:s kärnkonventioner. Beslut om och i så fall vilka arbetsrättsligasociala krav ska ställas i en upphandling ska förgås av en så kallad behövlighetsbedömning. I denna görs analys av risken för oskäliga arbetsvillkor i den aktuella upphandlingen, samt i förlängningen risken för att konkurrensen snedvrids. Villkoren ska ha en anknytning till det som upphandlas, och vara proportionerliga. Kraven gäller även underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra kontraktet.

Projektgruppen anser inte att möbelbranschen som sådan medför risk för oskäliga arbetsvillkor eller att det föreligger andra omständigheter som medför att det är behövligt att ställa arbetsrättsliga villkor i Sverige. Undantagen ifrån detta bedöms dock kunna vara renovering/reparation av möbler samt transporttjänster som anlitas i ramavtalet. Delområdet avyttring bedöms även att ha stora kontaktytor mot flyttbranschen. Upphandlingsmyndigheten anger i sin riskbedömning för flyttbranschen att det finns risk för oskäliga arbetsvillkor i branschen.

⁹ Av 17 kap. 2 § LOU framgår vilka skyldigheter en upphandlande myndighet har att kräva att leverantören fullgör kontraktet enligt angivna villkor om lön, semester och arbetstid.

Det har även i dialogen (i enkäter, via e-post och på möten) med marknaden framkommit att det finns flera som anser att det är behövligt att ställa krav på arbetsrättsliga villkor baserade på kollektivavtal.

Projektgruppens bedömning mot bakgrund av detta är att en eventuell upphandling bör ställa krav på särskilda arbetsrättsliga villkor för den del av upphandlingen som berör renovering/reparation av möbler samt transporttjänster.

Projektgruppen bedömer dessutom att det är viktigt att samtliga sociala krav som åläggs ramavtalsleverantörerna även ska gälla deras underleverantörer som används för att fullfölja kontraktet.

Följande kollektivavtal som har identifierats bedöms kunna användas för att utforma krav i en kommande upphandling.

- Träindustriavtalet
- Stoppmöbelindustriavtalet
- Transportavtalet

Beslut om sociala krav ska ställas, samt i sådant fall vilka, tas i samband med ett eventuellt kommande upphandlingsprojekt.

11.4 Tillgänglighetskrav

Kammarkollegiet eftersträvar att de varor och tjänster som avropas från de statliga ramavtalen ska vara tillgängliga och användbara för alla, oavsett funktionsförmåga. En bättre funktion och utformning av tjänster i samhället gynnar alla, inte bara personer med funktionsvariationer.

Projektgruppen har inte identifierat något behov av att ställa tillgänglighetskrav i en kommande upphandling.

12 Säkerhet

12.1 Informationssäkerhet

Informationssäkerhet handlar framför allt om att hindra information från att läcka ut, förvanskas och förstöras. Det handlar också om att rätt information ska finnas tillgänglig för rätt personer, och i rätt tid. Information ska inte kunna hamna i orätta händer och missbrukas. De registrerade ska veta vem som använder deras personuppgifter och varför.

Behovet av en förbättrad hantering av information ur ett säkerhetsperspektiv inom offentlig förvaltning är väldokumenterad.

En upphandling inom cirkulära möbelavtal ska ge goda förutsättningar för avropsberättigade organisationer att ställa relevanta informationssäkerhetskrav och hantera sin information på ett säkerhetsmässigt lämpligt sätt.

12.1.1 Säkerhetsskydd och Säkerhetsskyddsavtal

Verksamhet som omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska ha det säkerhetsskydd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter. Ansvar för säkerhetsskyddet ligger hos den som är verksamhetsansvarig. När det i utförandet av en tjänst förekommer uppgifter som med hänsyn till Sveriges säkerhet omfattas av sekretess (hemliga uppgifter) har staten, kommunerna och regionerna ansvaret för att det finns ett fullgott säkerhetsskydd hos leverantören.

För att tillgodose kravet på säkerhetsskydd när sådan verksamhet utförs på uppdrag av en myndighet, ska den uppdragsgivande myndigheten träffa ett skriftligt avtal – säkerhetsskyddsavtal – med ramavtalsleverantören om det säkerhetsskydd som behövs i det enskilda fallet. Vid de ramavtal där behov av säkerhetsavtal föreligger bör en sådan möjlighet anges i ramavtalet.

I förstudien har det framkommit att det finns intresse hos några myndigheter att ställa säkerhetskrav på leverantörerna. Sådana krav kommer därför högst troligt att ställas och det exakta innehållet i dessa kommer att utformas i en eventuellt kommande upphandling.

I myndighetsenkäten svarade åtta myndigheter att de normalt sett har behov av att ingå ett säkerhetsskyddsavtal vid avrop. Det kan exempelvis bli aktuellt vid inleverans av möbler eller vid montering av möbler i myndighetens lokaler.

12.1.2 Dataskydd

Dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation) gäller i hela EU och har till syfte att skapa en enhetlig och likvärdig nivå för skyddet av personuppgifter så att det fria flödet av uppgifter inom EU inte hindras.

Utifrån vad som framkommit under förstudien är utgångspunkten att ramavtalsleverantörer i ett eventuellt kommande ramavtal kommer att behandla personuppgifter såsom personuppgiftsansvariga. Detta innebär att personuppgiftsbiträdesavtal i normalfallet inte behöver tecknas med leverantörerna vid avrop från ramavtal inom området.

13 E-handel

Med elektronisk handel (e-handel) menas ett sätt att skapa en effektiv inköpsprocess med IT som stöd. Elektronisk affärskommunikation ersätter den pappersbaserade kommunikationen. Avtal, leverantörer, priser m.m. blir lättillgängliga för de som ska beställa varor och tjänster, därför att avrop/beställningar och fakturahanteringen kan ske elektroniskt. E-handel enligt denna definition förutsätter att köparen hanterar sin elektroniska affärskommunikation via sitt e-handelssystem. Att en enskild handläggare inom köparens organisation gör inköp i en leverantörs webbshop via ett individuellt inloggningskonto betraktas inte som e-handel.

Målsättningen är att de leverantörer som tecknar statliga ramavtal med Kammarkollegiet ska medverka till att avropande myndigheter kan tillämpa e-handel och därmed leva upp till strategi, förordning och lagstiftning.

Förutsättningarna för att tillämpa e-handel varierar mellan olika ramavtalsområden och branscher. I förstudiearbetet utreds därför förutsättningarna för e-handel för det aktuella ramavtalsområdet. Den 1 april 2019 blev det lag på att alla inköp i offentlig sektor ska faktureras med e-faktura.

Myndigheterna

Av myndighetsenkäten framgår att 77 % av enkätens respondenter inte använder sitt e-handelssystem för att skicka beställningar av möbler och inredning, medan 9 % av respondenterna gör det och 14 % av respondenterna inte vet om man gör det. I myndighetsenkäten tillfrågades också myndigheterna vilken typ av e-handel de använder, till exempel fritextorder, standardiserad order (t.ex. Peppolorder), produktkatalog, punch-out etc.)

- 10 myndigheter svarade fritextorder.
- Tre myndigheter svarade standardiserad order/Peppolorder.
- En myndighet svarade produktkatalog.
- Två myndigheter svarade punch-out.

I enkäten ställdes även frågan om hur myndigheterna vill beställa begagnade möbler (telefon, mejl, webbutik, fysisk butik etc.)? Respondenterna fick besvara frågan i fritext och en stor majoritet av respondenterna svarade att de vill beställa via en webbutik. Nedan följer ett urval av övriga svar:

- "E-handel"
- "Mejl."
- "Kombination av samtliga ovan."
- "Webbutik med möjlighet till punch-out från vårt inköpssystem enligt gällande SFTI standarder."
- "Fysisk butik."

- "Telefon, mejl."
- "Via vårt e-handelssystem, ej via webbshop. Liknande de "vanliga" möbelavtalens upplägg, med prislister som är upplagda."
- "Gärna möjlighet att kunna se produkterna för att skaffa sig en uppfattning, sedan antingen beställa via telefon, mejl eller webbutik."
- "Eget ekonomisystem/webbutik."
- "Via konsult."
- "Huvudsakligen webbutik i kombination med möjlig personlig service."

Leverantörerna

I enkäten till leverantörerna ställdes frågan på vilket/vilka sätt leverantörerna tar emot beställningar från avropsberättigade myndigheter samt vilket sätt man föredrar?

Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas en sammanfattning utifrån de fritextsvar som inkom:

Sammanfattningsvis föredrar samtliga leverantörer att få beställningar/avrop via mejl. Detta då kommunikationen är spårbar samt effektiv. Beställningar har även skett via telefon och via leverantörens webshop.

I enkäten ställdes även frågan avseende vilken/vilka typer av e-handel från offentlig sektor man tillämpar och hur detta har fungerat? Respondenterna fick möjlighet att besvara frågan i fritext. Nedan redovisas en sammanfattning utifrån de fritextsvar som inkom.

En del av leverantörerna anser att för just denna typ av bransch är det omständligt med e-handel och att beställarna behöver hjälp med att hitta rätt produkter. Detta då sortimentet kan variera över tid och/eller att en återbrukad möbel ofta även behöver förädlas på något sätt. Det finns dock en del leverantörer som tycker det fungerar bra med e-handel och känner att genom att använda sig av det får de bättre koll på de beställningar som kommer in.

14 Utvecklingsområden och förändringsbehov i en kommande upphandling

Generellt får de nuvarande ramavtalen anses vara välfungerande med både nöjda myndigheter och leverantörer. Nedan sammanfattas några av de utvecklingsområden och förändringsbehov som har identifierats i förstudien och som bör ses över inför kommande upphandling.

- Se över avropsformerna.
- Se över möjligheten att förenkla avrop av cirkulära tjänster exempelvis genom fördelningsnyckel och fasta priser.
- Se över möjligheten att kunna avropa möbler och cirkulära tjänster i ett och samma avrop.
- Ställ arbetsrättsliga villkor i enlighet med kollektivavtal för den del av upphandlingen som berör renovering eller reparation av möbler samt transporttjänster.
- Klargör och se över definitioner av vilka företag som är att betrakta som särskild underleverantör, underleverantör och åberopat företag.
- Gör det tydligt att en ramavtalsleverantör inom ett anbudsområde inte får vara underleverantör till en annan ramavtalsleverantör.

15 Slutsatser

Projektgruppen rekommenderar att en ny upphandling genomförs inom området cirkulära möbelavtal. Ramavtalet omsätter ännu inga stora värden men projektgruppen bedömer att det finns potential att öka omsättningen vilket även den ökande omsättningen under första kvartalet 2024 tyder på.

16 Källförteckning

16.1 Möten med myndigheter

Referensgruppsmöte 2024-03-13.

- Lunds universitet
- Skolverket
- Linköpings universitet
- Regeringskansliet
- Upphandlingsmyndigheten
- Trafikverket
- Polismyndigheten
- Bolagsverket Sundsvall
- Högskolan i Dalarna

16.2 Möten med leverantörer

- Input, 2024-03-08
- Kinnarps, 2024-03-11
- Rekomo, 2024-03-21
- Recycling Partner, 2024-03-12
- Sajkla, 2024-03-06
- Vican, 2024-02-23

16.3 Övriga möten

- TMF, 2022-03-21

16.4 Enkätutskick till myndigheter

”Statens inköpscentrals myndighetsenkät i förstudien Cirkulära möbelavtal”, publicerad mellan den 22 januari 2024 och den 6 februari 2024. Enkäten skickades till 217 mottagare och besvarades av 122 respondenter vilket ger en svarsfrekvens på 56,2 %.

16.5 Enkätutskick till leverantörer

”Leverantörsenkät – Cirkulära möbelavtal”, publicerad mellan 2 februari 2024 och den 8 mars 2024. Enkäten distribuerades även via branschorganisationen TMF och avropa.se. 10 svar inkom totalt.

16.6 Referenslitteratur och andra källor

Kammarkollegiets upphandlingsdokument, *Cirkulära möbelflöden*, Dnr 23.3-05967-2020.

Adda Inköpscentral AB, *Möbler återbruk inklusive tillhörande tjänster 2021*, 10521.

Göteborgs Stads inköps- och upphandlingsförvaltning, *Återbrukade möbler*, 063/23.

Erfarenhetsrapport för ramavtalsområde Cirkulära möbelflöden, Dnr 23.5-5309-2021.

Goodpoint, Rapport Hållbarhetsanalys_2023_Final

17 Bilagor

Bilaga 1 Statens inköpscentrals myndighetsenkät i förstudien Cirkulära möbelavtal

Bilaga 2 Leverantörsenkät cirkulära möbelavtal